

DIAGNOZA SPOŁECZNA 2013

PRZEGLĄD WYBRANYCH ZAGADNIEŃ

JANUSZ CZAPIŃSKI

Ossa

30.11.2013

RAPORT DOSTĘPNY NA STRONIE www.diagnoza.com

NARODOWE CENTRUM NAUKI Bank Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

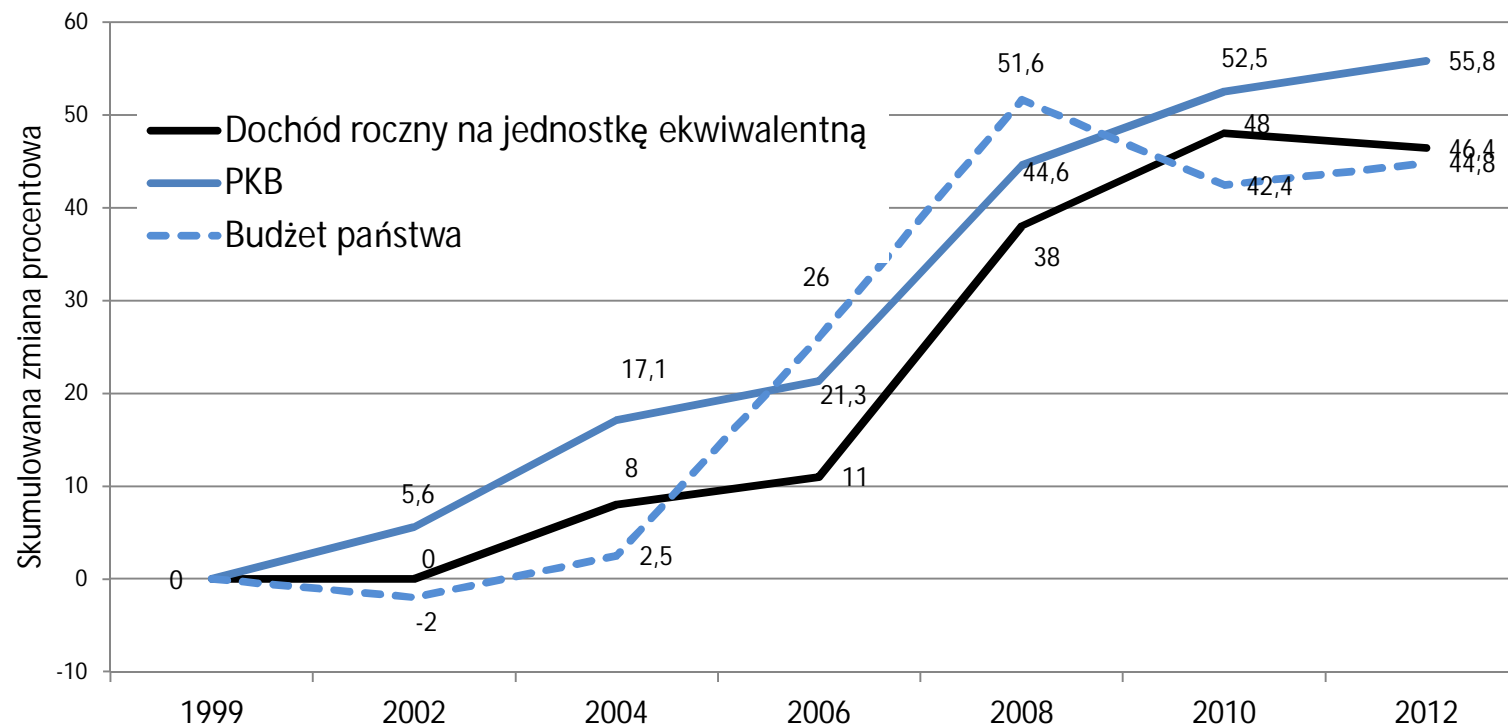

UWAGI METODOLOGICZNE

- Dane pochodzą z czterech badań panelowych: 1991-1992, 1993-1994, 1995-1997 i 2000-2013
- W badaniach stosowano dwa odrębne kwestionariusze: kwestionariusz gospodarstwa domowego (wywiad z osobą najlepiej zorientowaną w sytuacji gospodarstwa) i kwestionariusz indywidualny wypełniany samodzielnie przez wszystkich dostępnych członków gospodarstwa w wieku 16+ lat
- Wielkości prób zróżnicowane: gospodarstw domowych od 3 tys. do 12,5 tys. (2009,2011,2013), indywidualnych respondentów od 4 tys. do 26,5 tys. (2009,2011,2013)

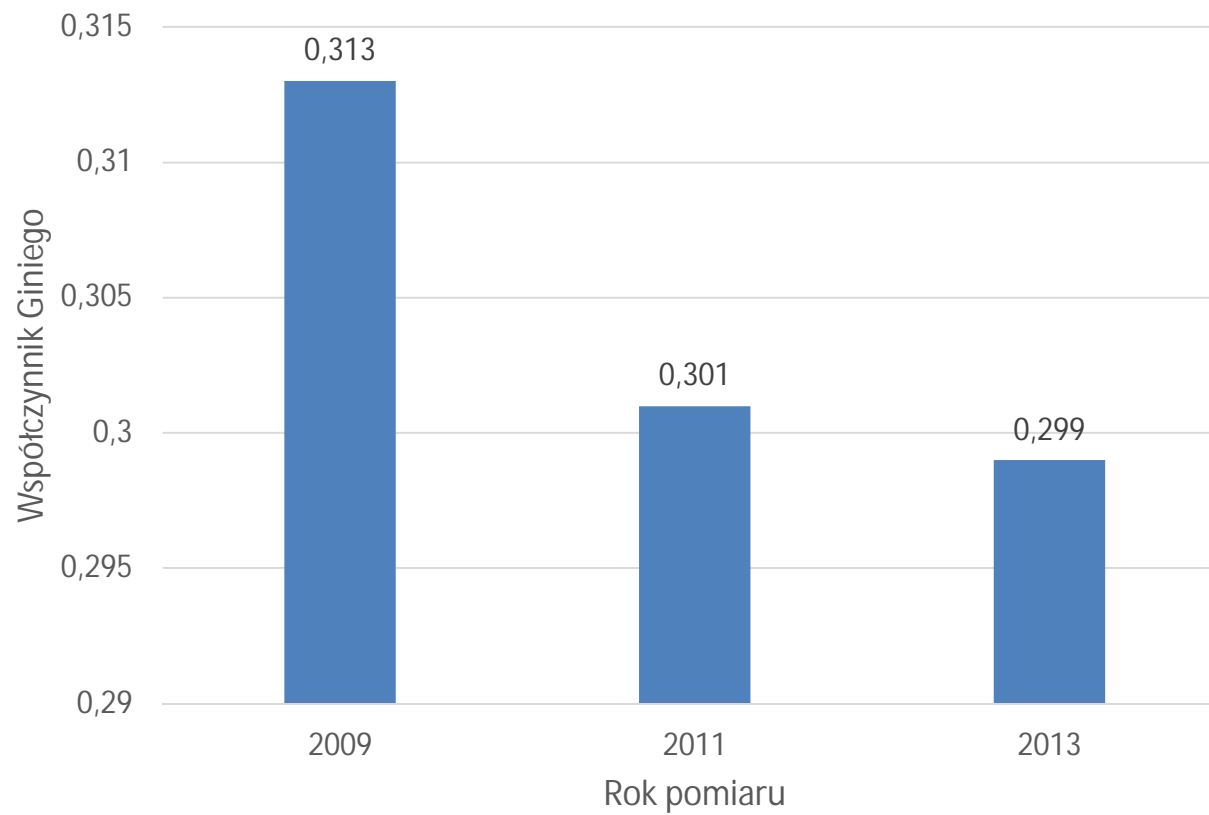
Dobrobyt

Skumulowana procentowa zmiana realnych wartości dochodu rocznego gospodarstw domowych na jednostkę ekwiwalentną, PKB i budżetu państwa w okresie od 1999 r. do 2012 r.

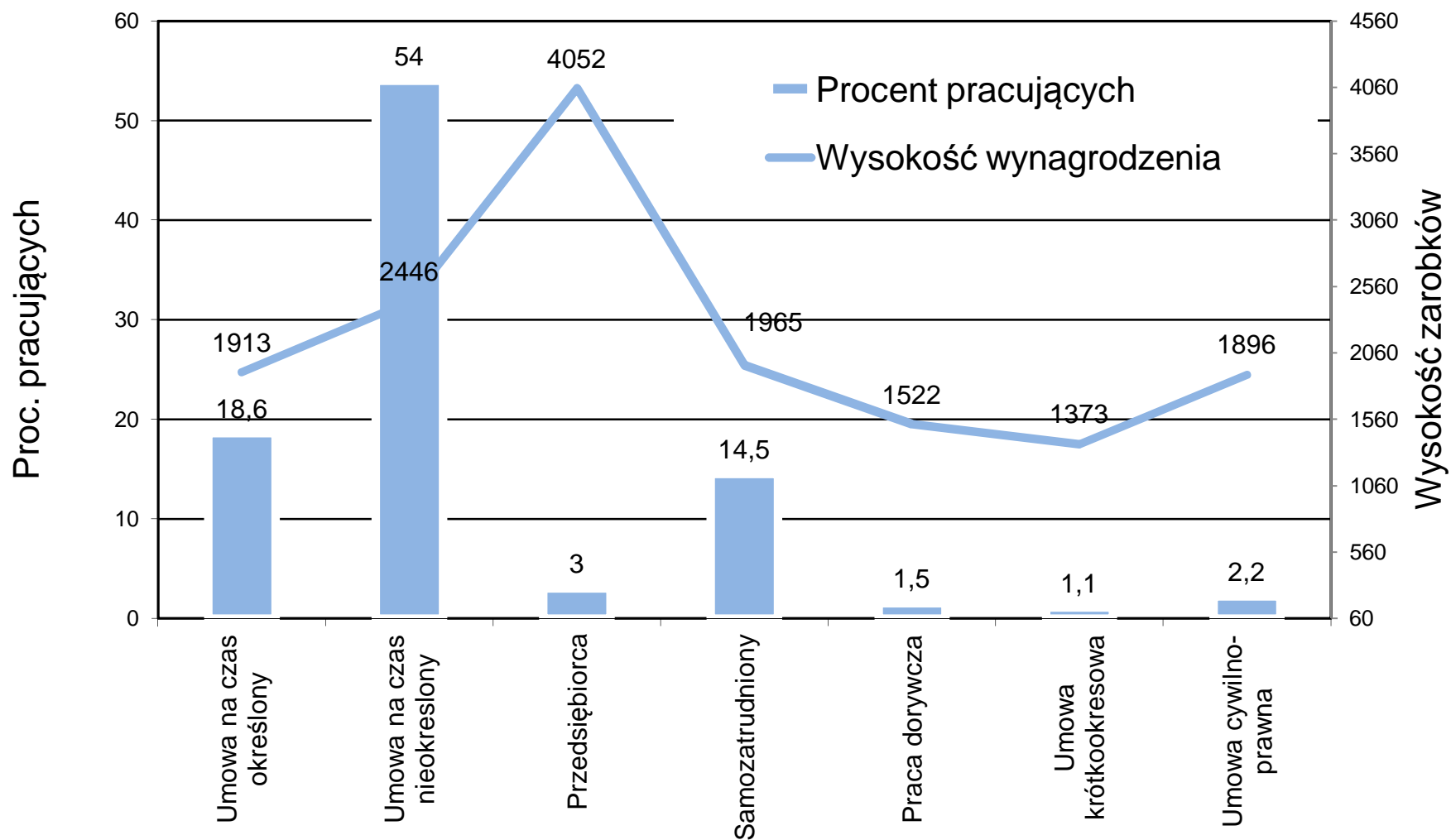
Źródło danych: GUS i Diagnoza Społeczna

Rozwarstwienie ekonomiczne

PRACA

Rodzaj pracy i wynagrodzenie netto

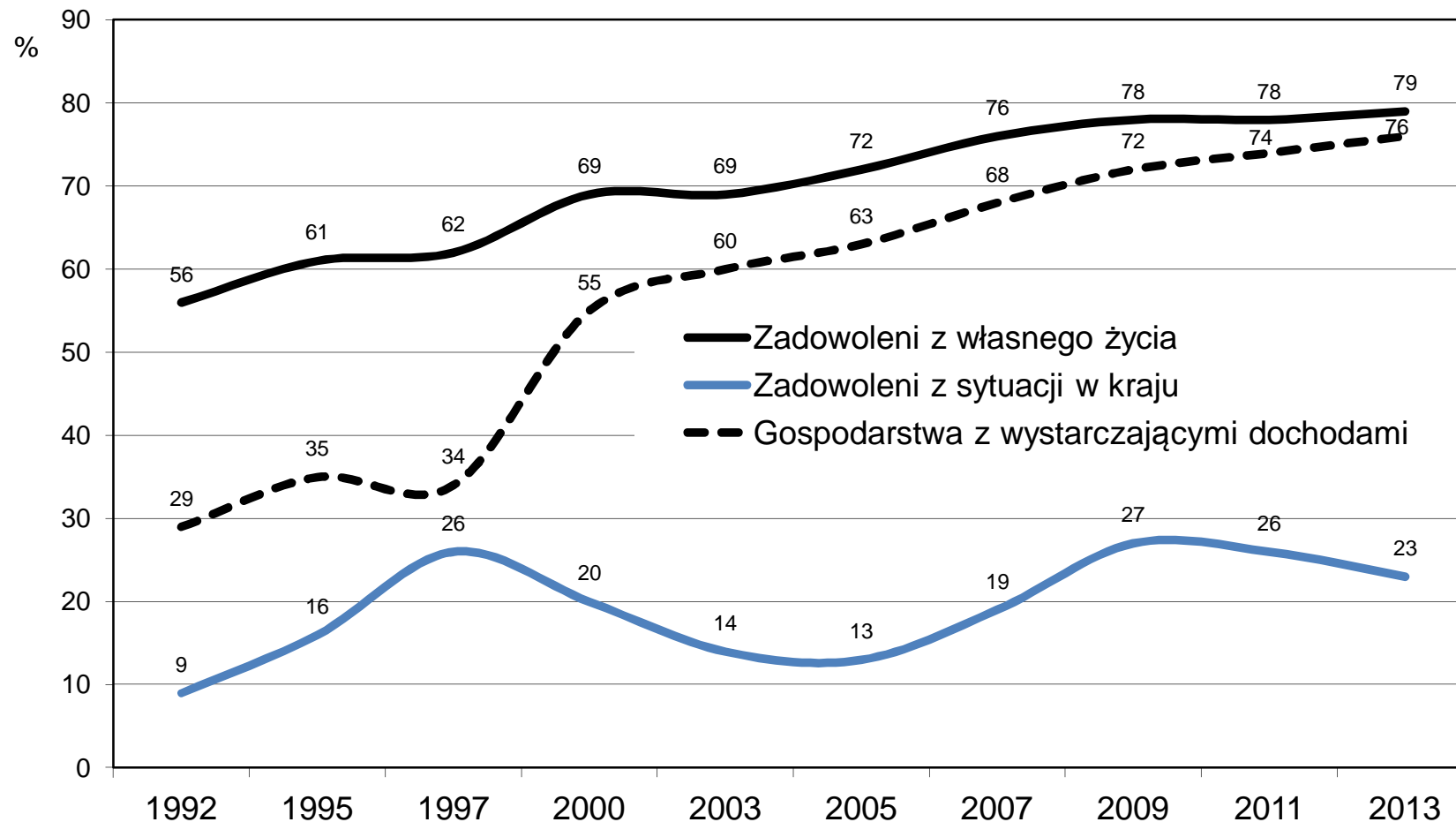

Odsetek bezrobotnych wśród osób w wieku aktywności zawodowej (kobiety 18-60 lat, mężczyźni 18-65 lat) bez emerytów, rencistów i uczących się w trybie dziennym według różnych kryteriów bezrobocia

Kryterium bezrobocia	Stopa bezrobocia wśród osób w wieku aktywności zawodowej					
	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Rejestracja w urzędzie pracy	19,6	17,6	12,5	9,9	10,9	13,9
Rejestracja + gotowość podjęcia pracy	16,6	14,7	8,9	7,2	9,0	11,4
Rejestracja + gotowość podjęcia pracy + poszukiwanie pracy	14,8	13,4	7,6	6,6	7,6	8,9
Rejestracja + gotowość podjęcia pracy + poszukiwanie pracy + niepracowanie w pełnym wymiarze czasu + dochód osobisty netto miesięcznie mniejszy niż 1200 zł (w 2003 r. 800 zł, w 2005 r. 850 zł, w 2007 r. 900 zł, w 2009 950 zł, w 2011 r. 1034 zł)	13,5	11,9	6,5	5,1	6,5	8,6
Łącznie z bezrobotnymi niezarejestrowanymi (bierni zawodowo gotowi do podjęcia pracy i poszukujący jej, N=278)						10,3

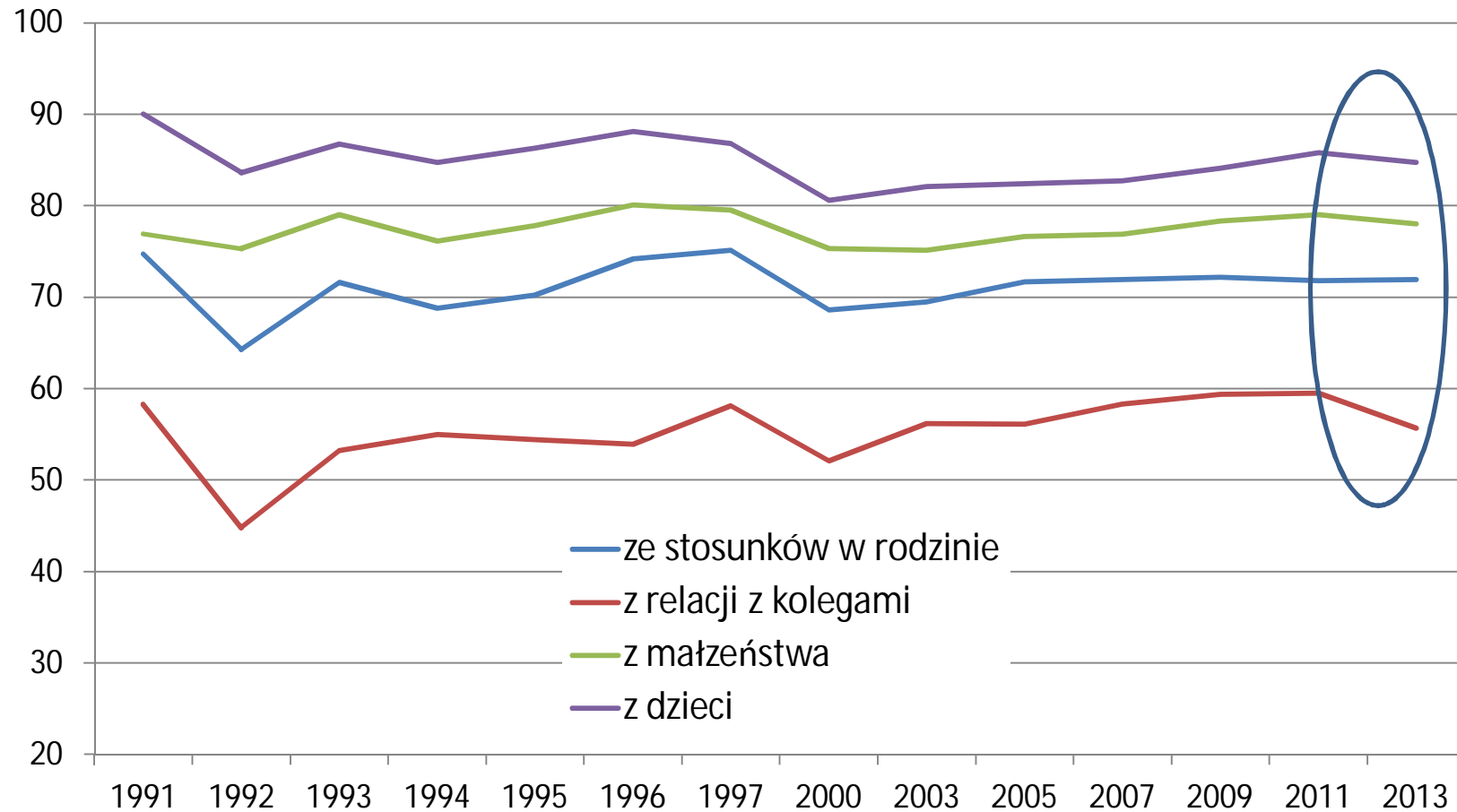
DOBROSTAN PSYCHICZNY

Odsetek Polaków zadowolonych z własnego życia i z sytuacji w kraju oraz odsetek gospodarstw domowych z dochodami pozwalającymi zaspokoić bieżące potrzeby

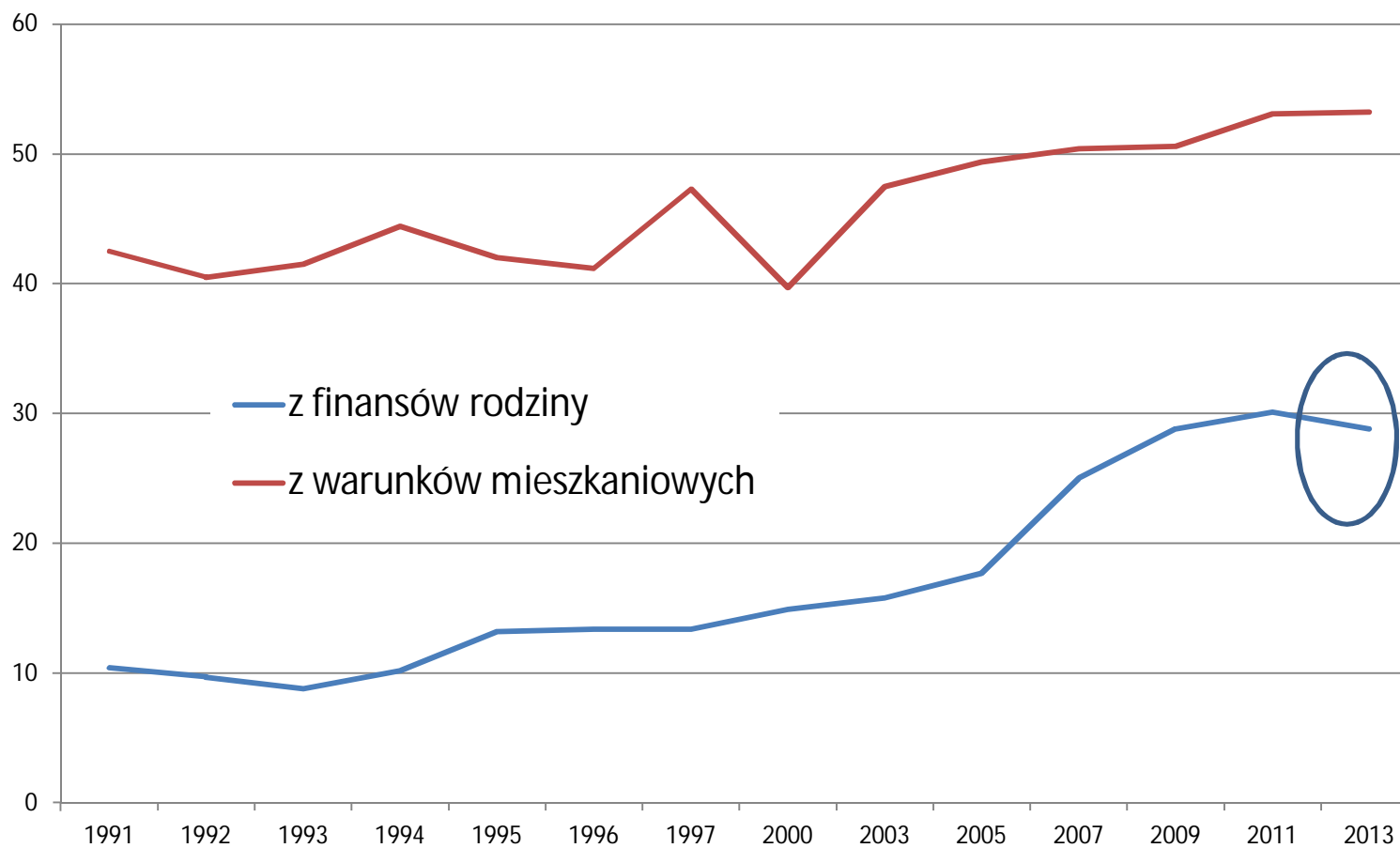
Źródło danych: lata 1992-1997 — Czapiński, 1998; lata 2000-2011 — Diagnoza Społeczna

Procent bardzo zadowolonych i zadowolonych

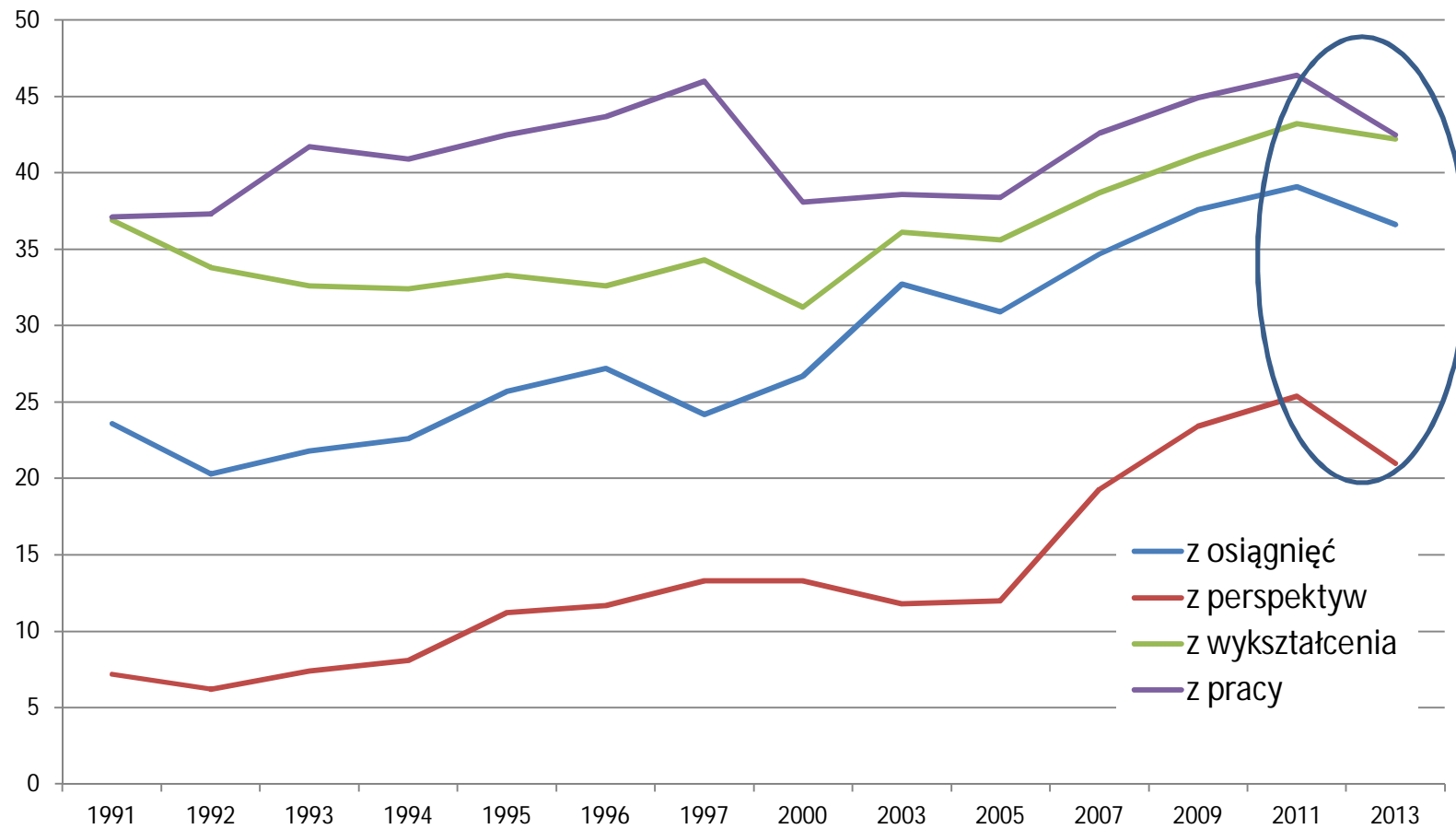

Źródło danych: lata 1992-1997 — Czapiński, 1998; lata 2000-2011 — Diagnoza Społeczna

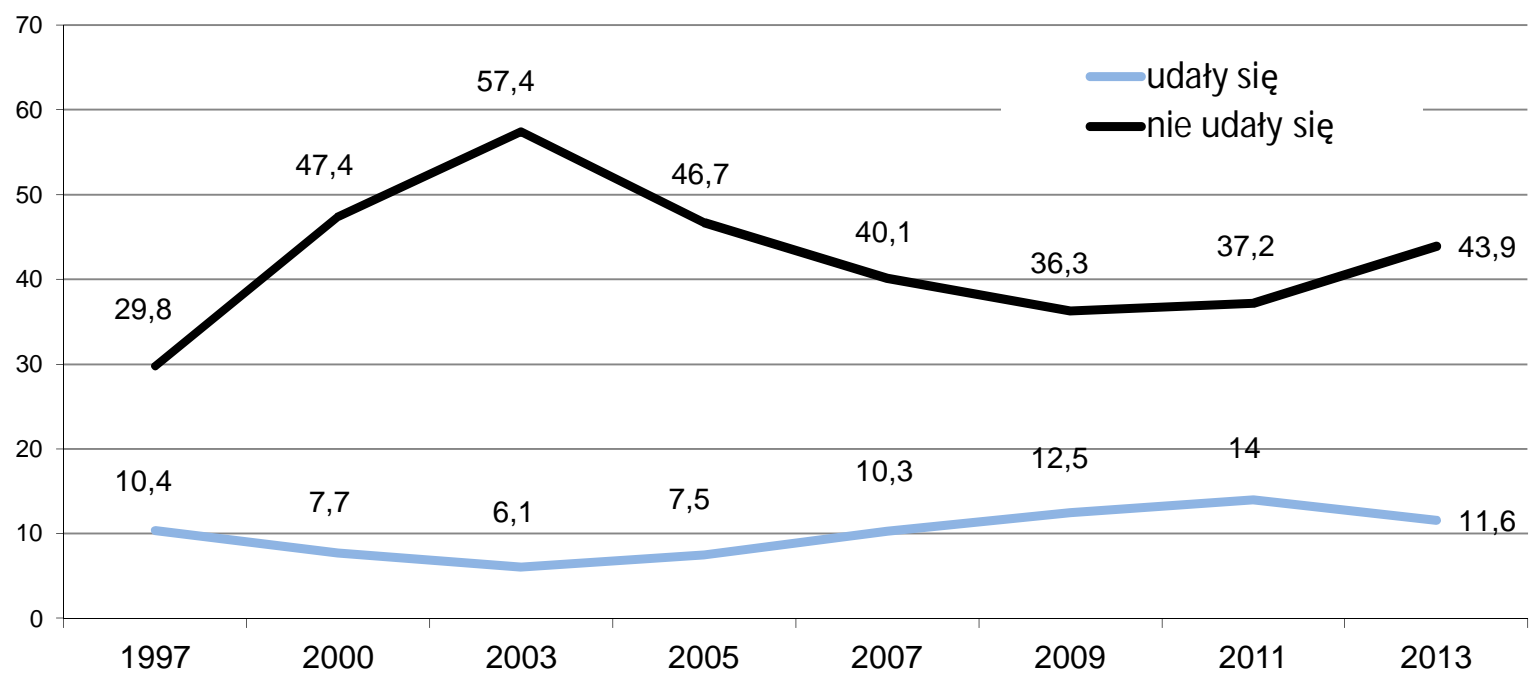
Procent bardzo zadowolonych i zadowolonych

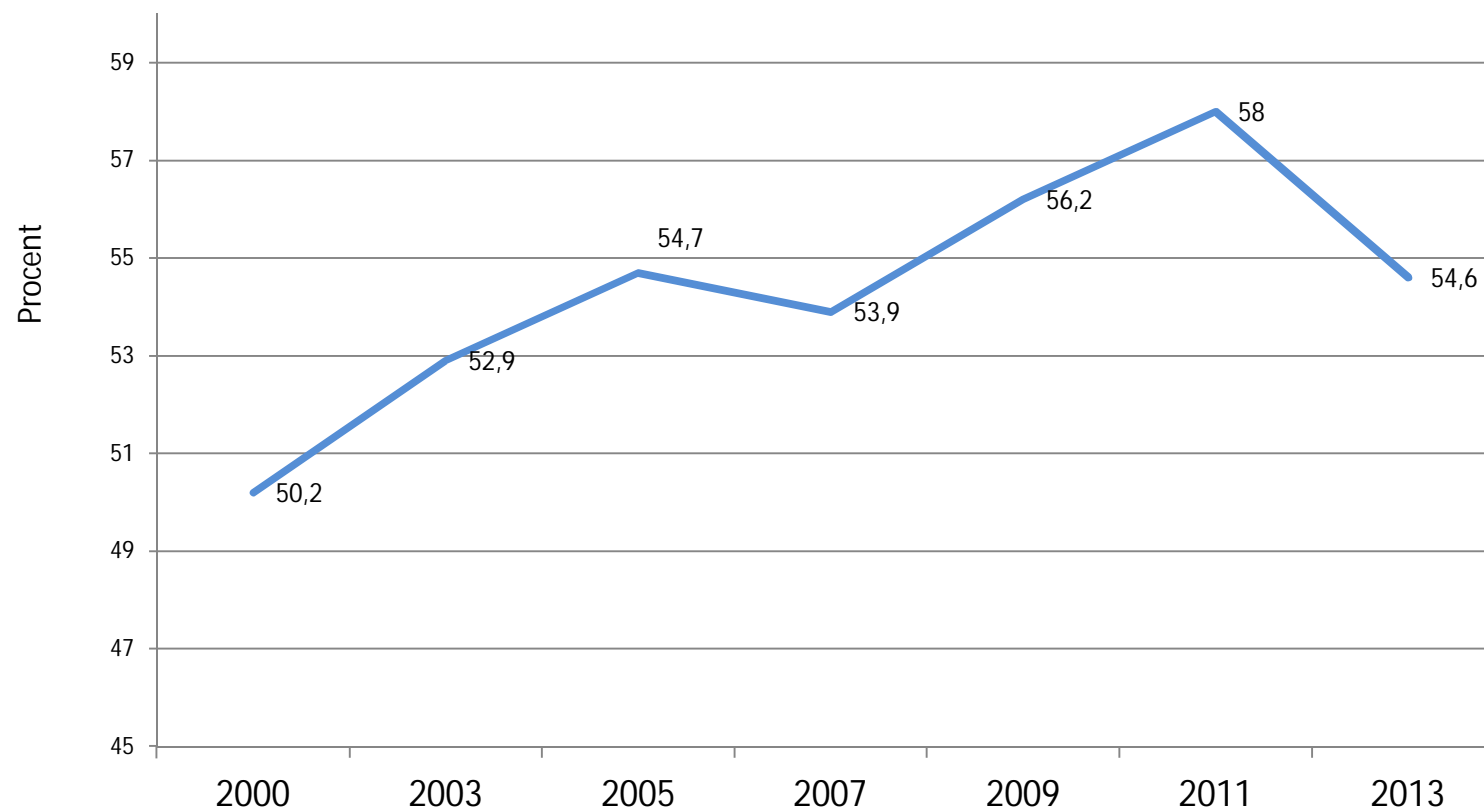
Procent bardzo zadowolonych i zadowolonych

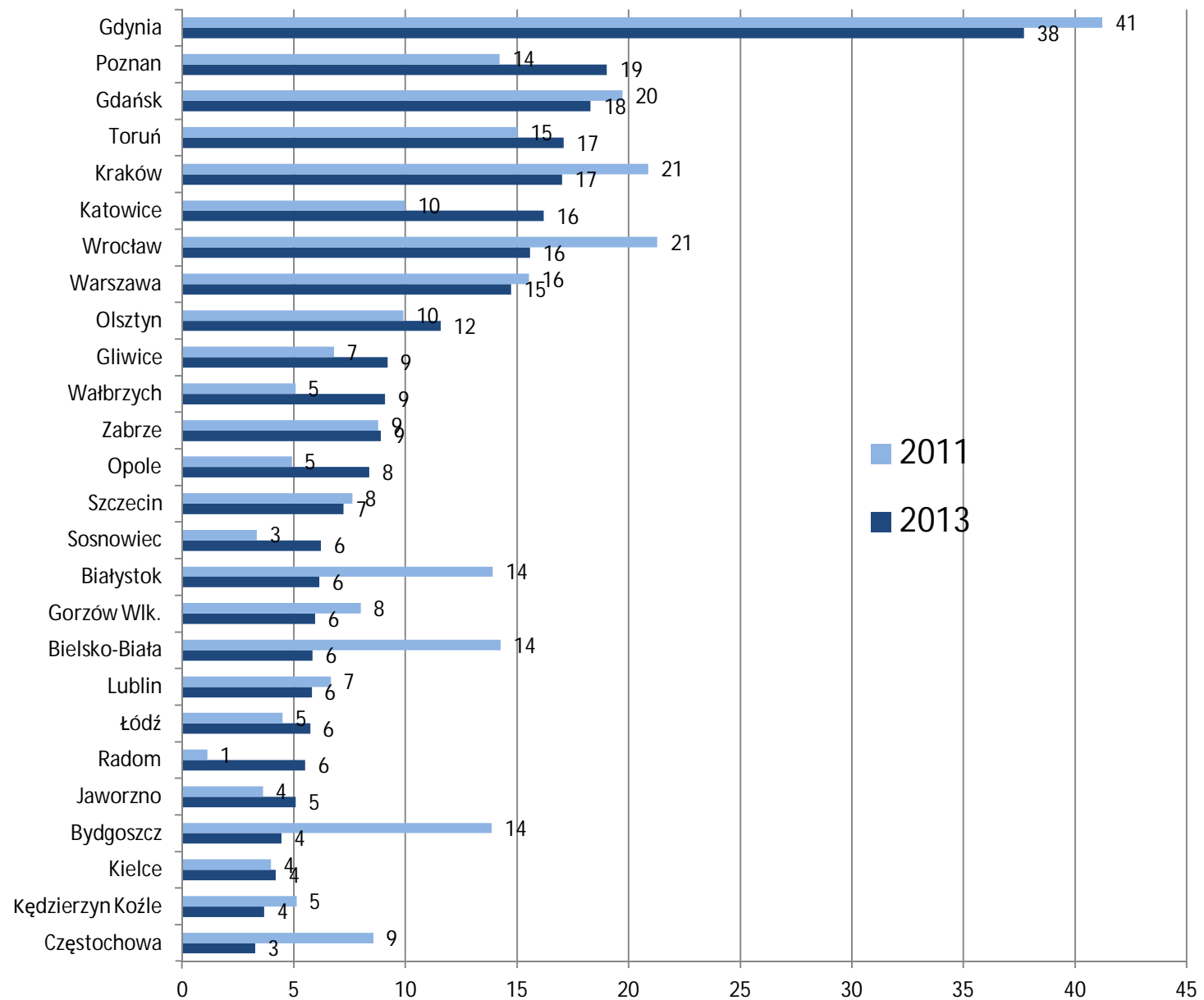
Ocena reform po 1989 r.

Procent mieszkańców bardzo zadowolonych i zadowolonych ze swojej miejscowości w latach 2000-2013.

Procent bardzo zadowolonych z miejscowości zamieszkania

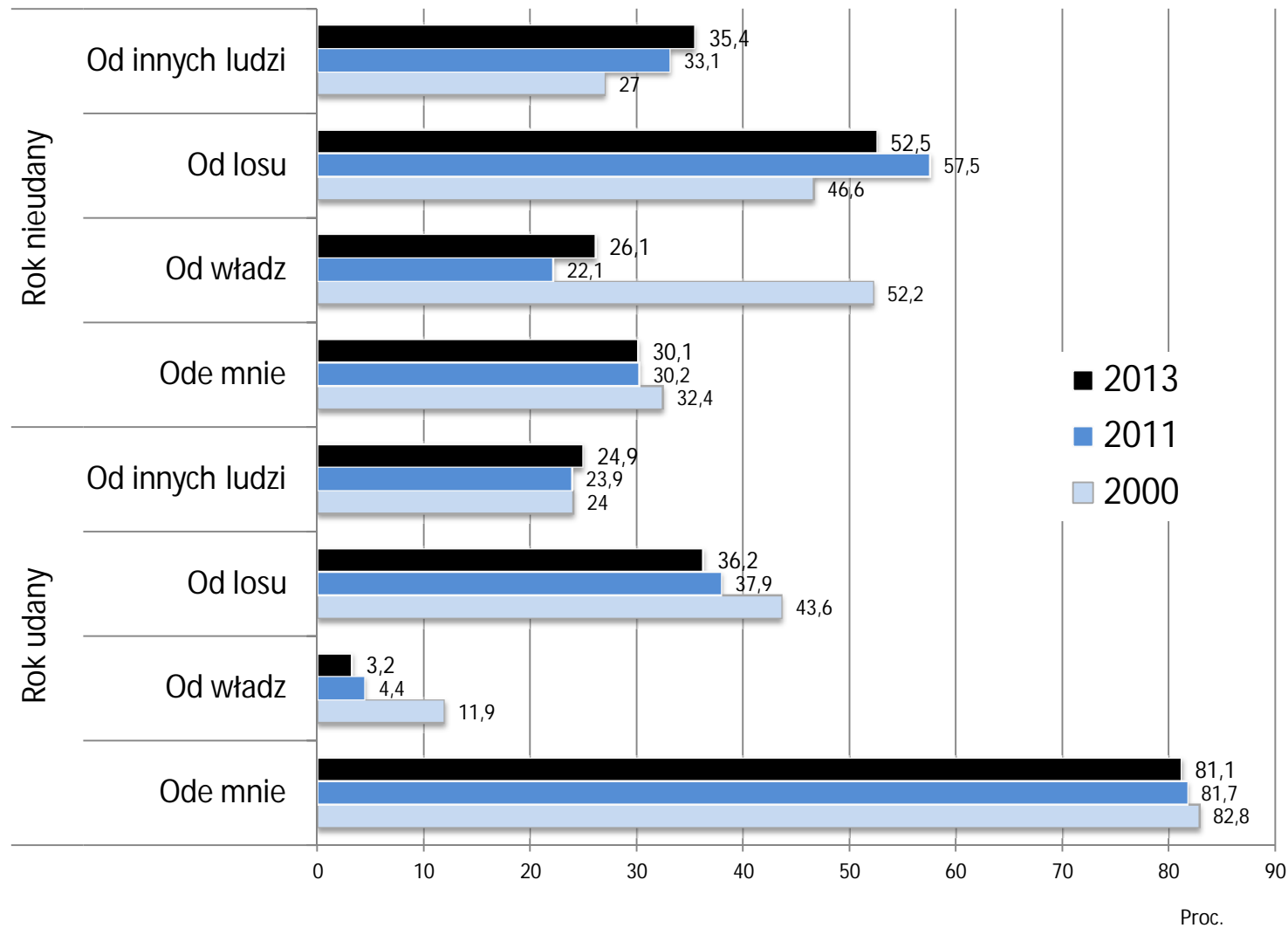

Odsetki wskazań w sześciu badaniach, od czego lub kogo zależało to, że miniony rok był dla respondenta udany lub nieudany (w próbach osób dorosłych)

Od kogo/czego zależało, jaki był miniony rok	2000 r. N=6635	2003 r. N=9420	2007 r. N=12365	2009 r. N=24531	2011 r. N=25408	2013 r. N=25070
Ode mnie	67,3	61,3	65,8	70,0	71,6	71,0
Od innych ludzi	24,9	23,4	26,5	25,7	25,7	26,7
Od władz	24,3	15,2	9,0	7,4	7,9	7,9
Od losu (opatrności)	44,5	42,0	39,0	40,8	41,8	39,7

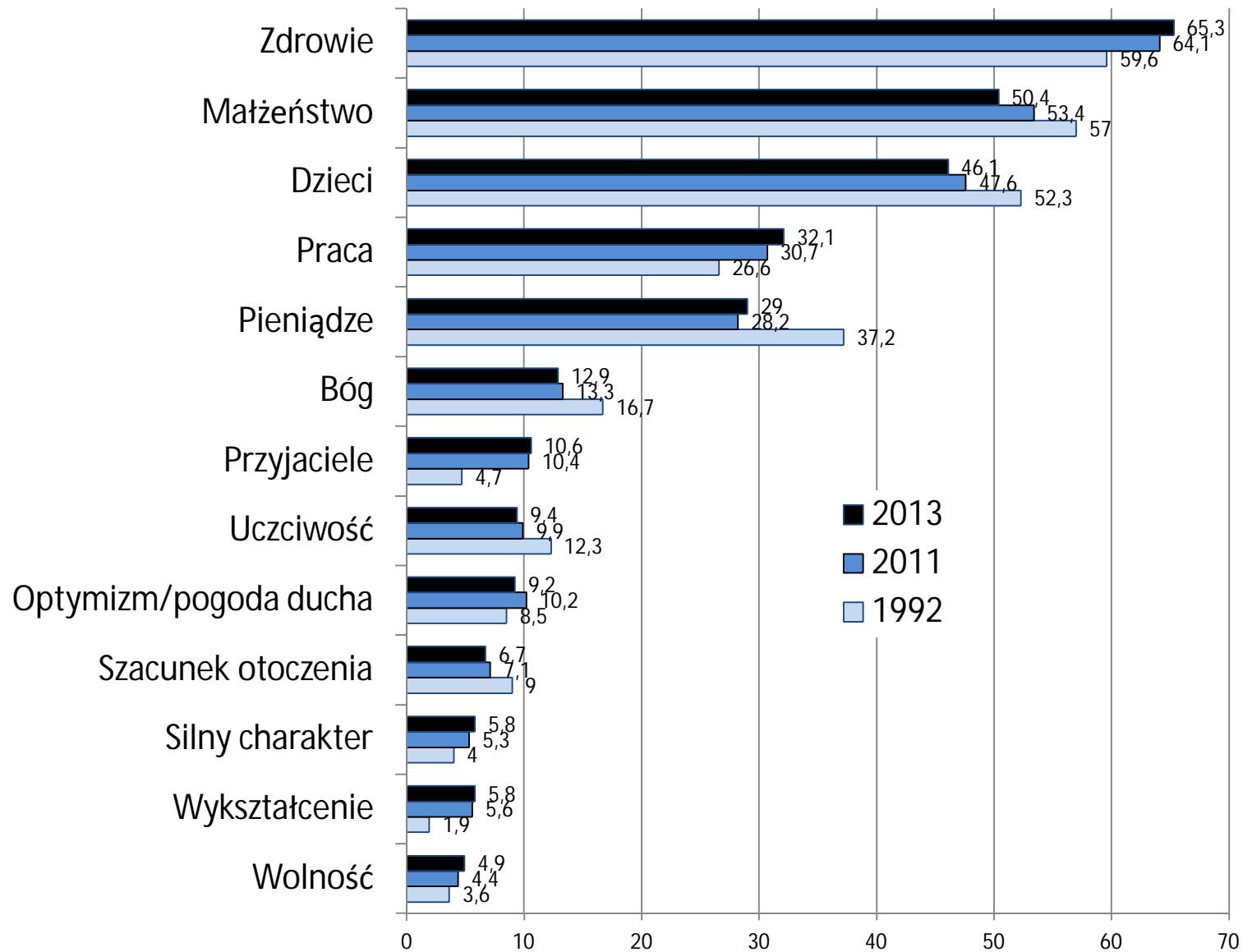
Źródło danych: rok 1997 — Czapiński, 1998; lata 2000-2013 — Diagnoza Społeczna.

Od kogo/czego zależało, że miniony rok w życiu resp. należał do udanych

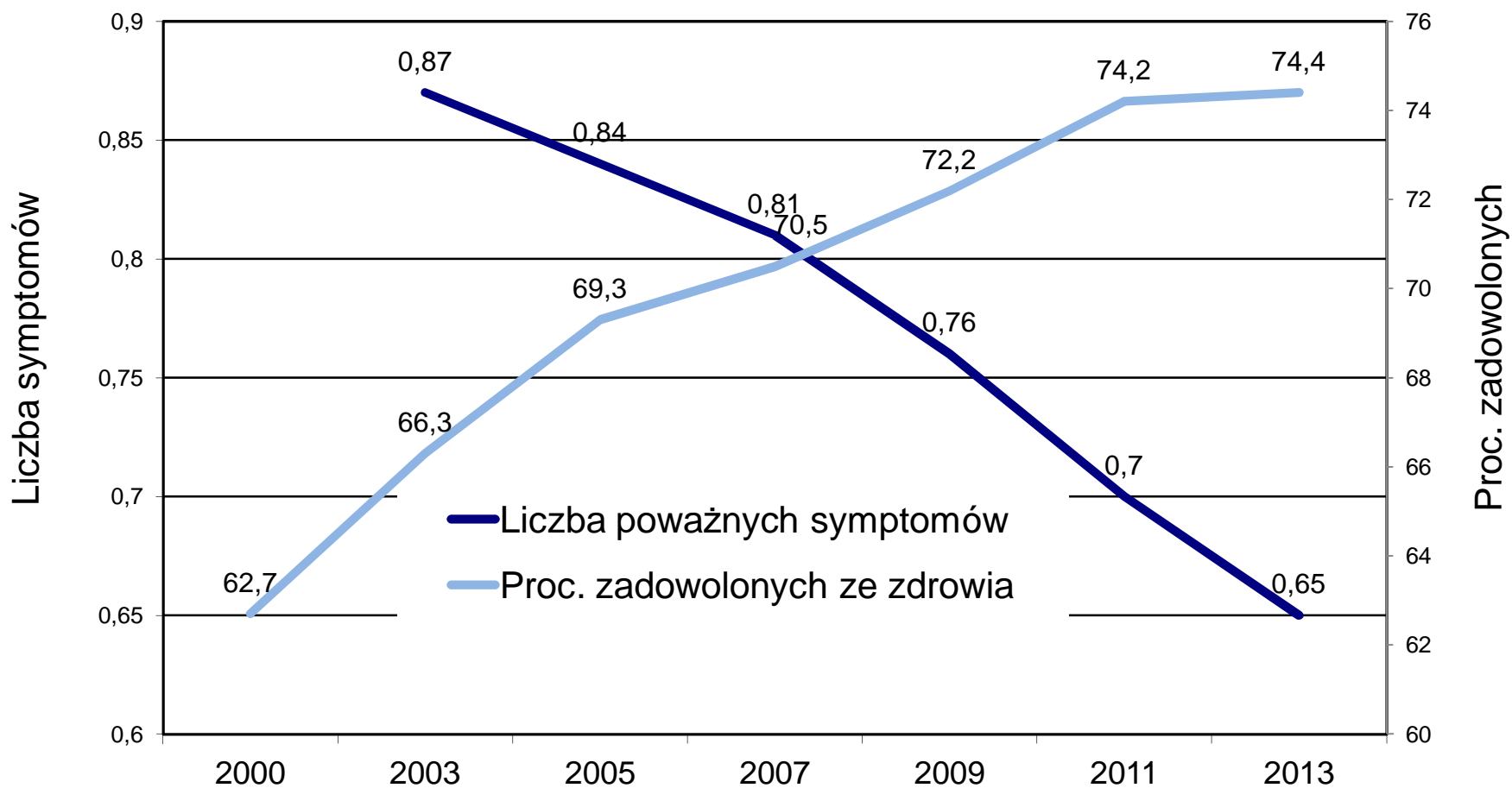
SYSTEM WARTOŚCI

Procent osób zaliczających poszczególne wartości do trzech kardynałów

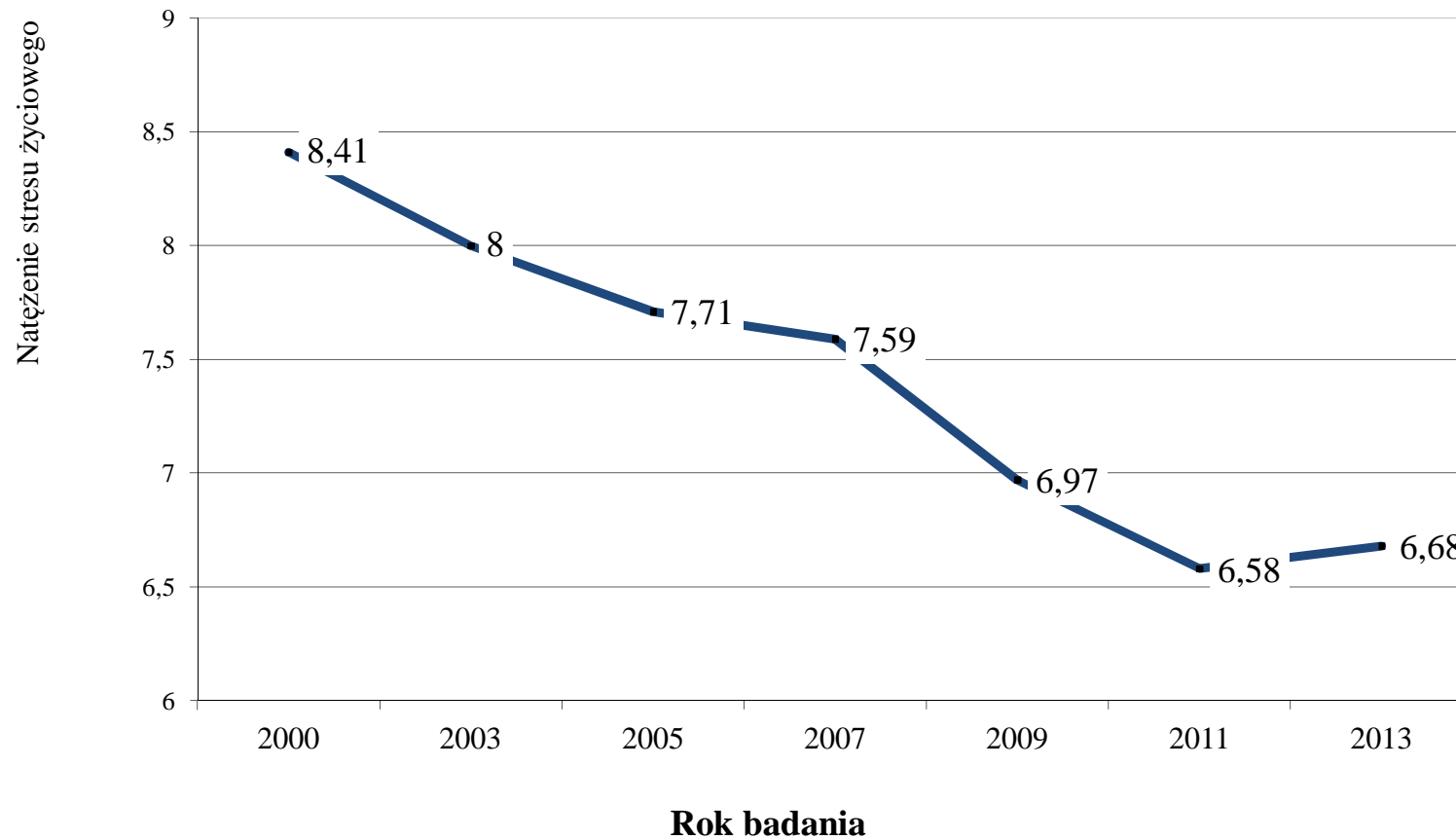

ZDROWIE

Przeciętna liczba poważnych symptomów chorobowych i procent zadowolonych ze stanu własnego zdrowia w latach 2000-2013

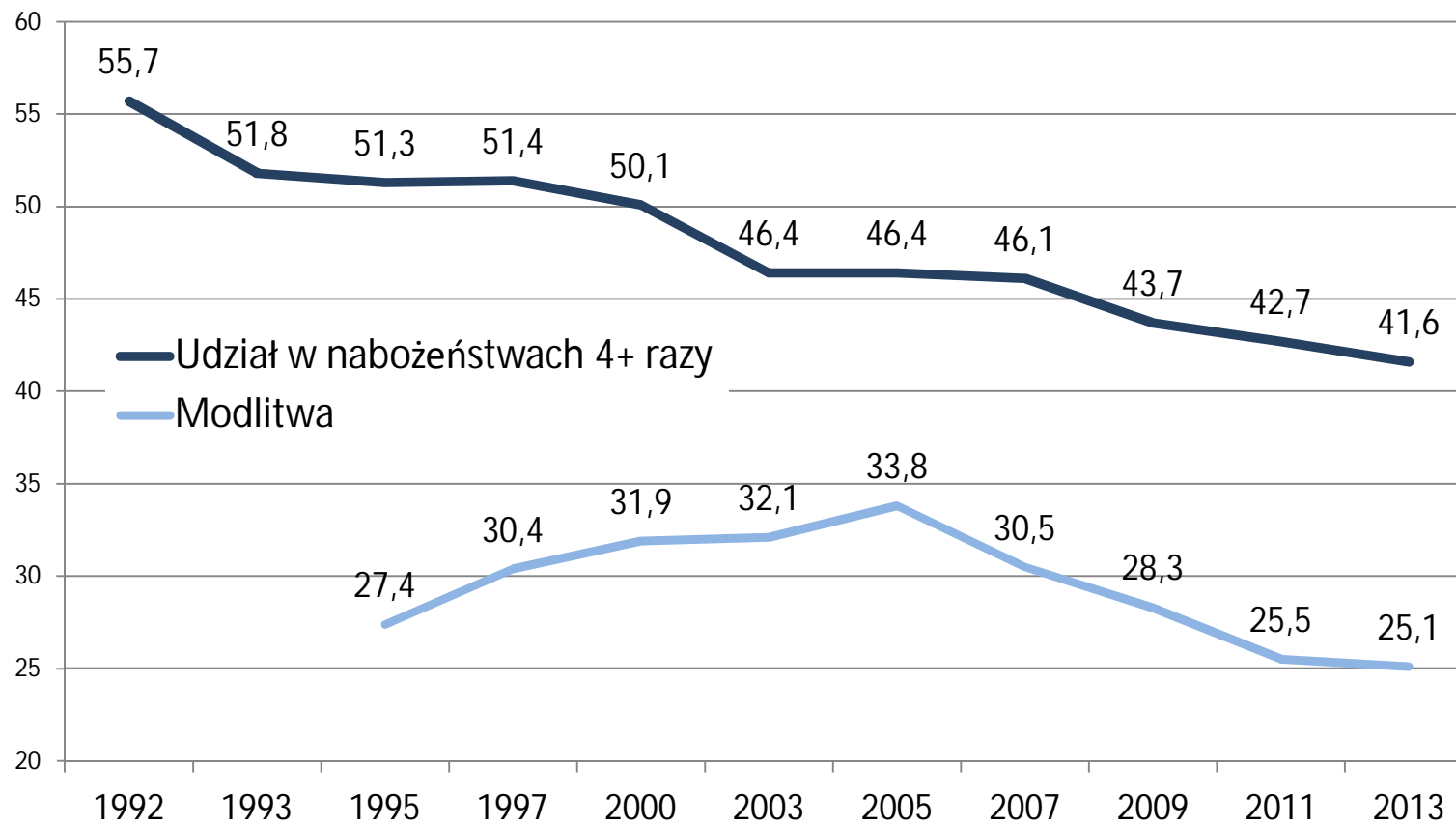

Przeciętne natężenie stresu życiowego w całych próbach w latach 2000-2013

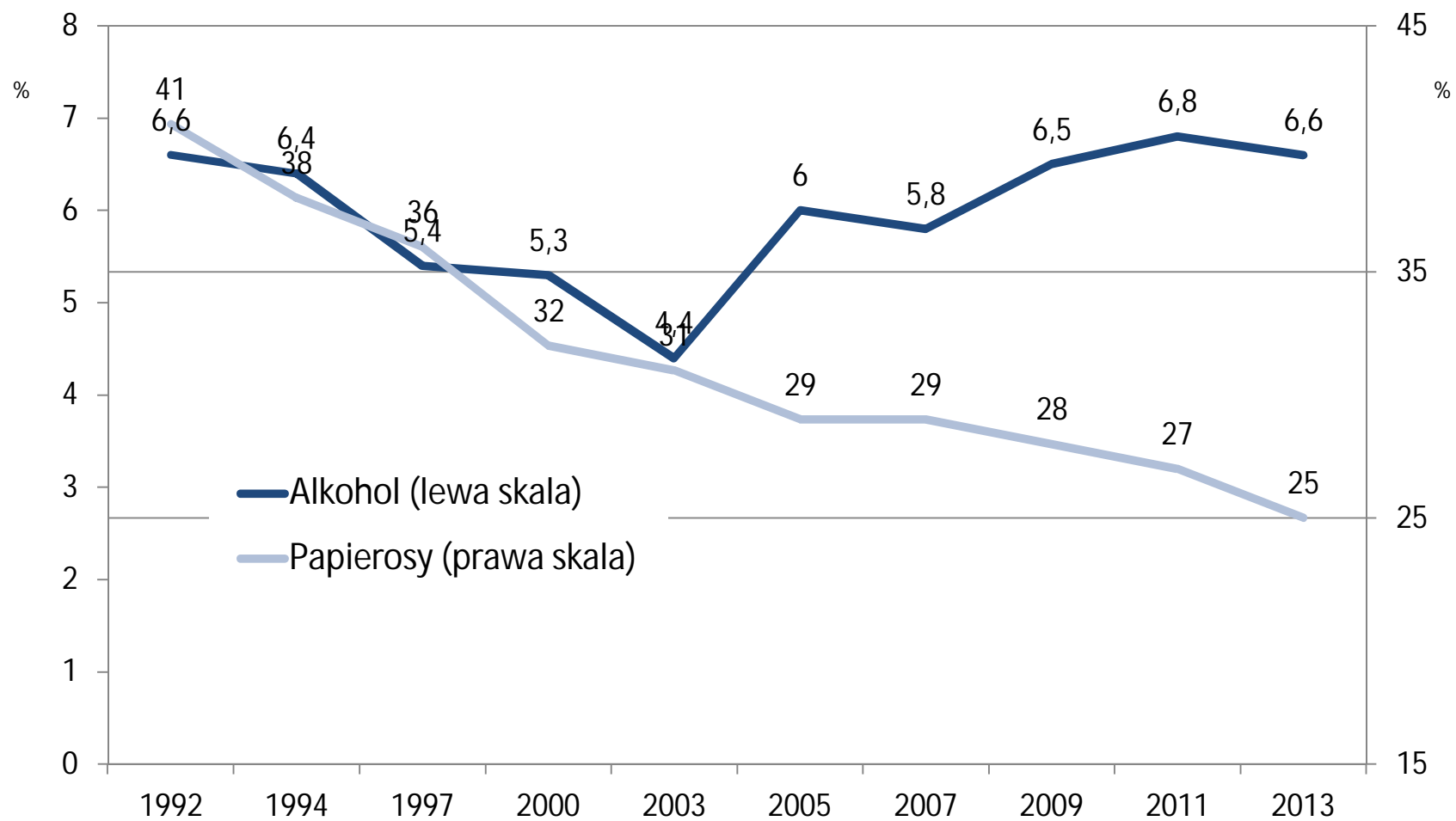

STYL ŻYCIA

Praktyki religijne

Nadużywający alkoholu i palacze

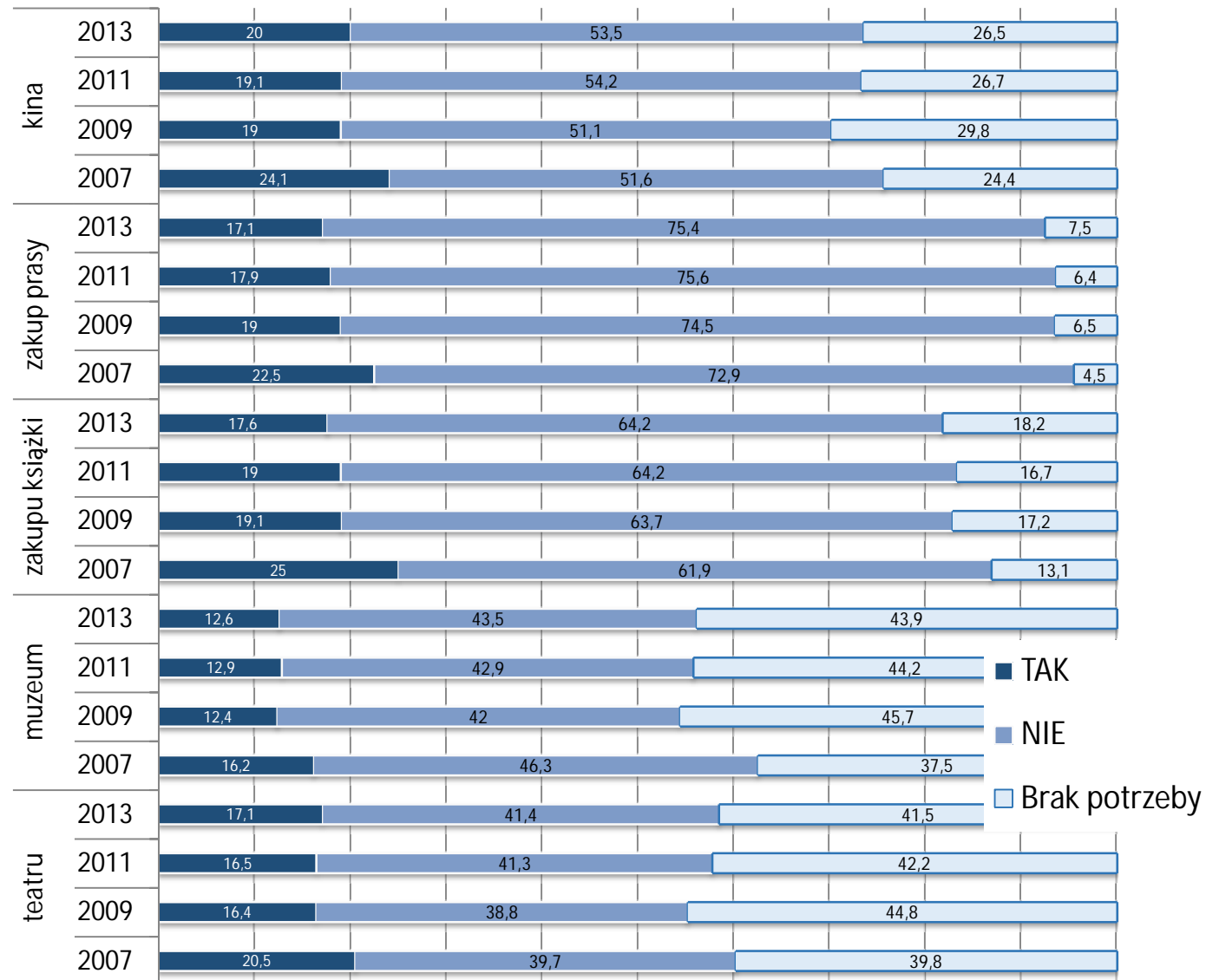
Kultura

Odsetek gospodarstw domowych mających określoną wielkość księgozbioru w 2007, 2009, 2011 i 2013 r.

Liczba woluminów	2013	2011	2009	2007
0	13,1	12,5	12,8	10,1
do 25	21,9	21,9	22,3	23,1
26-50	23,0	22,1	21,6	21,5
51-100	20,4	21,2	20,7	20,6
101-500	16,6	16,9	17,2	19,8
ponad 500	5,0	5,4	5,5	5,9

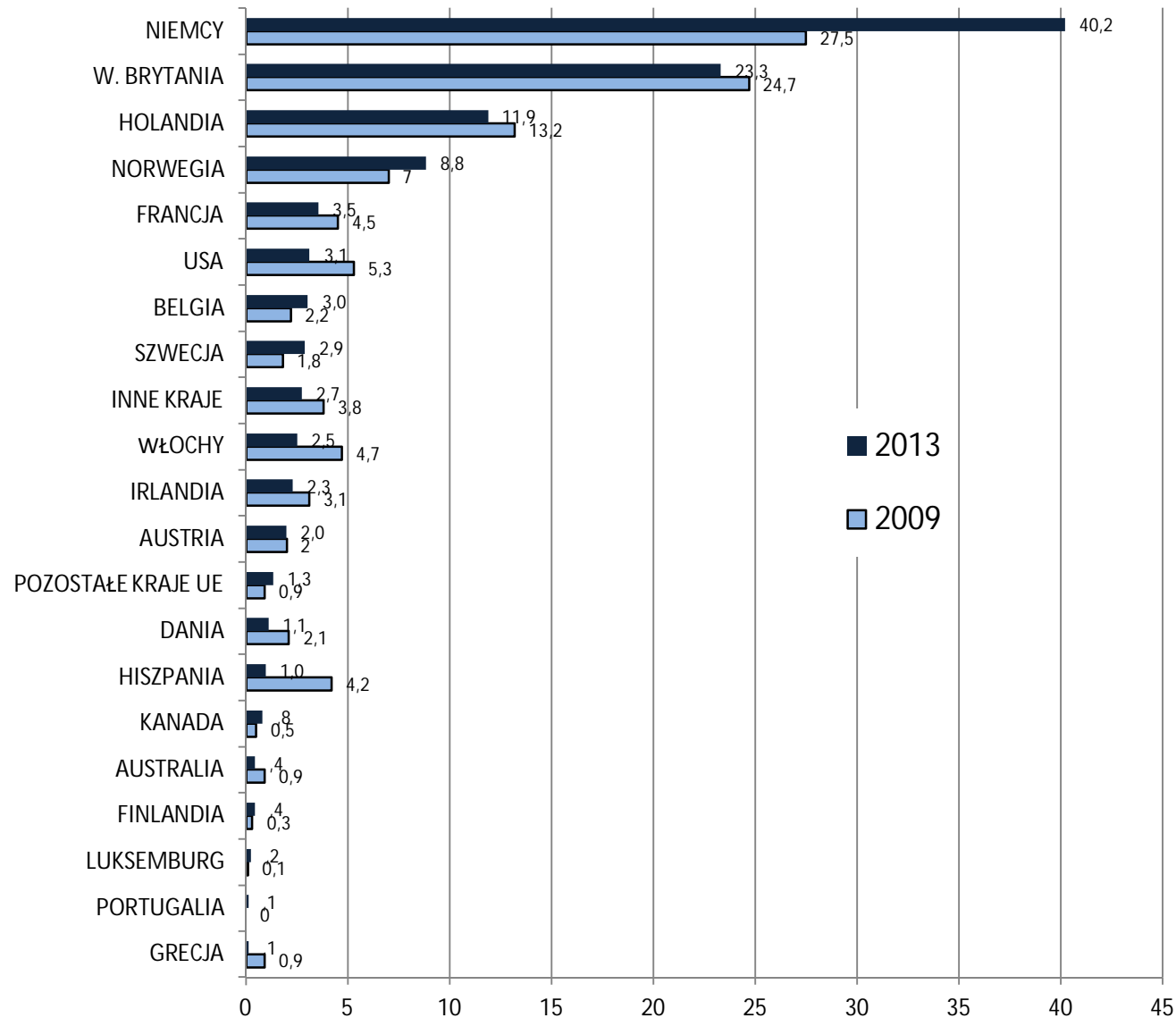
47,7 proc. gd zakupiło w ostatnim roku jakieś książki inne niż podręczniki i instrukcje, z tego 38,7 proc. mniej niż 5, 62 proc. mniej niż 10, 86,4 proc. mniej niż 20.

Czy ktokolwiek z członków gospodarstwa domowego musiał z powodu braku pieniędzy zrezygnować w ostatnim roku z:

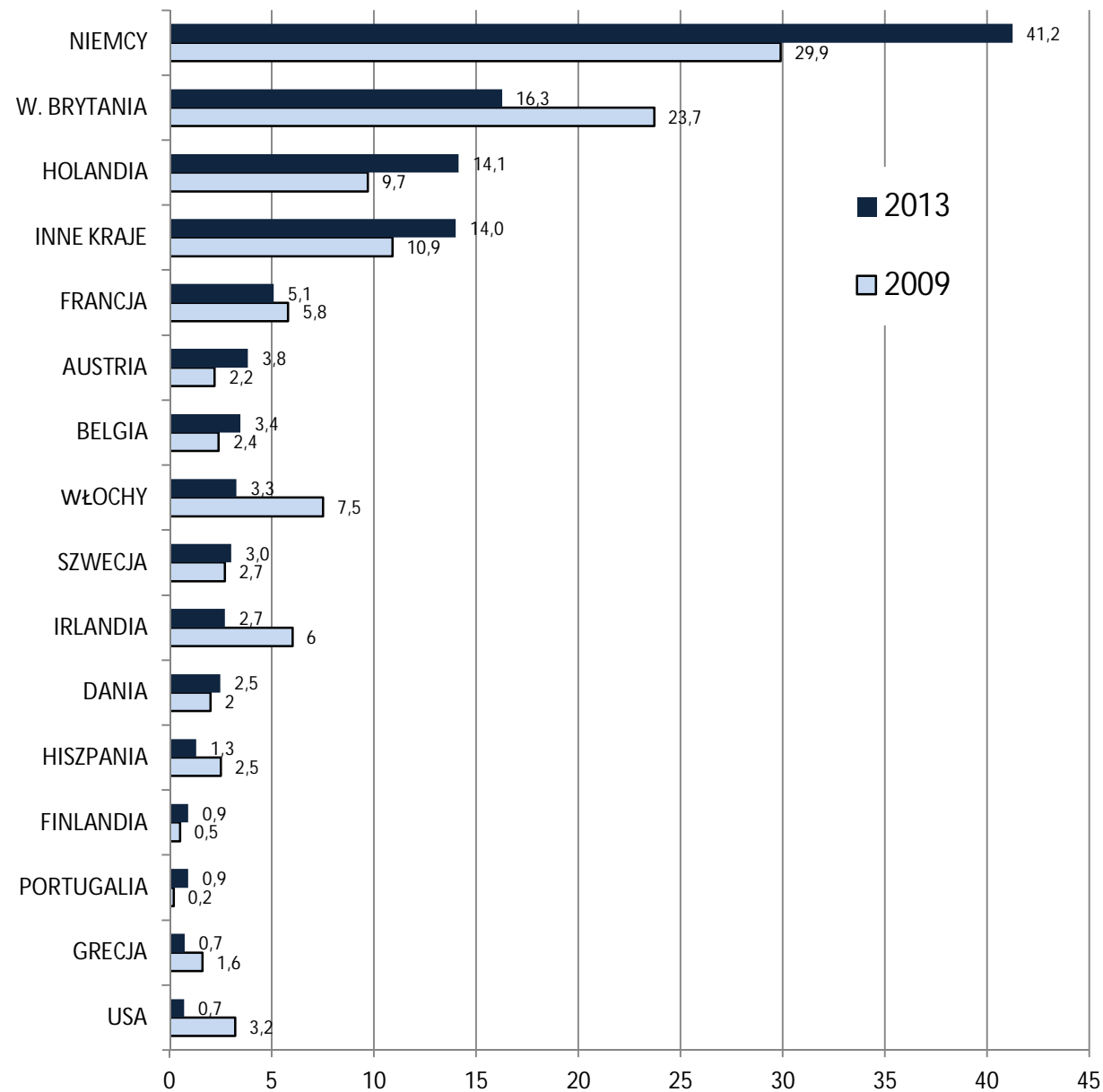

Dokąd Polacy wędrują?

Destynacje zamierzonej emigracji zarobkowej (2009 – 6,5%, 2011 – 6,9%, 2013 – 8%)

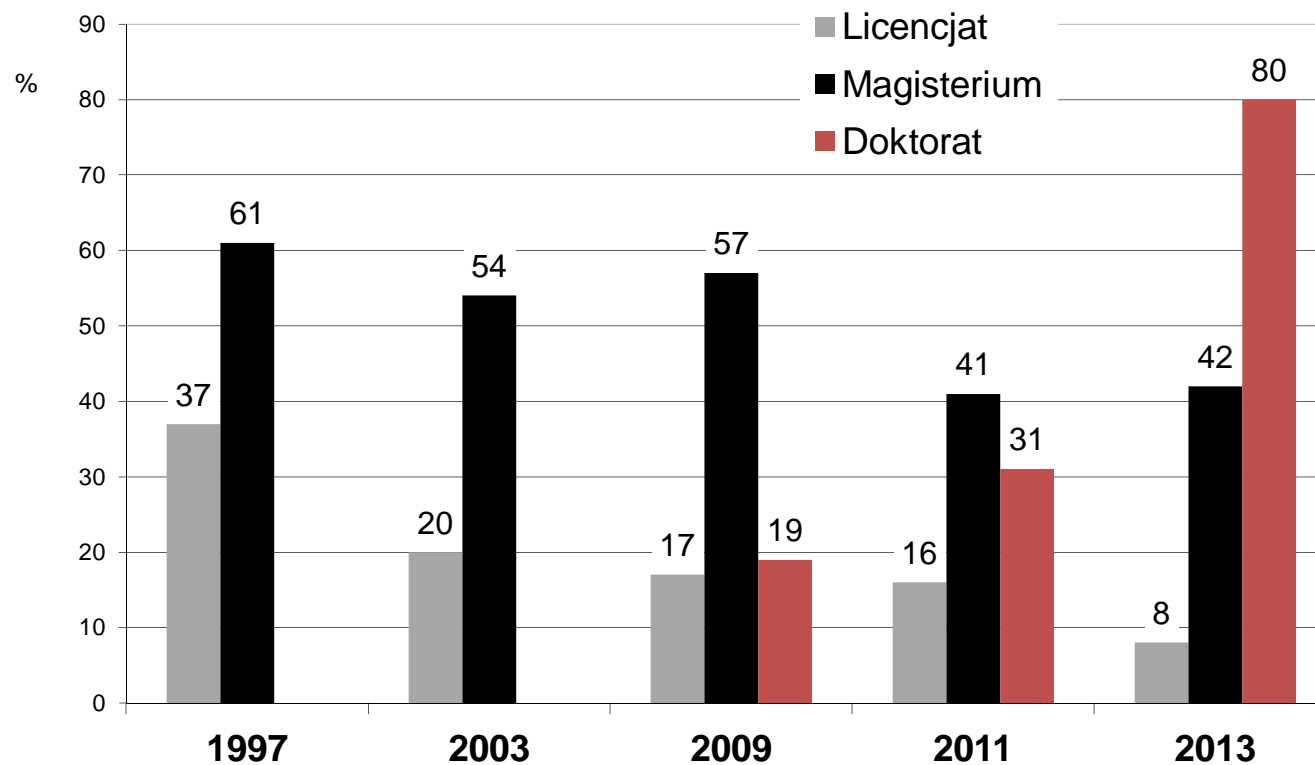

Kraje odbytej emigracji zarobkowej (2009 4 lata – 4,5%, 2011 4 lata – 3,8%, 2013 2 lata – 2,5%)

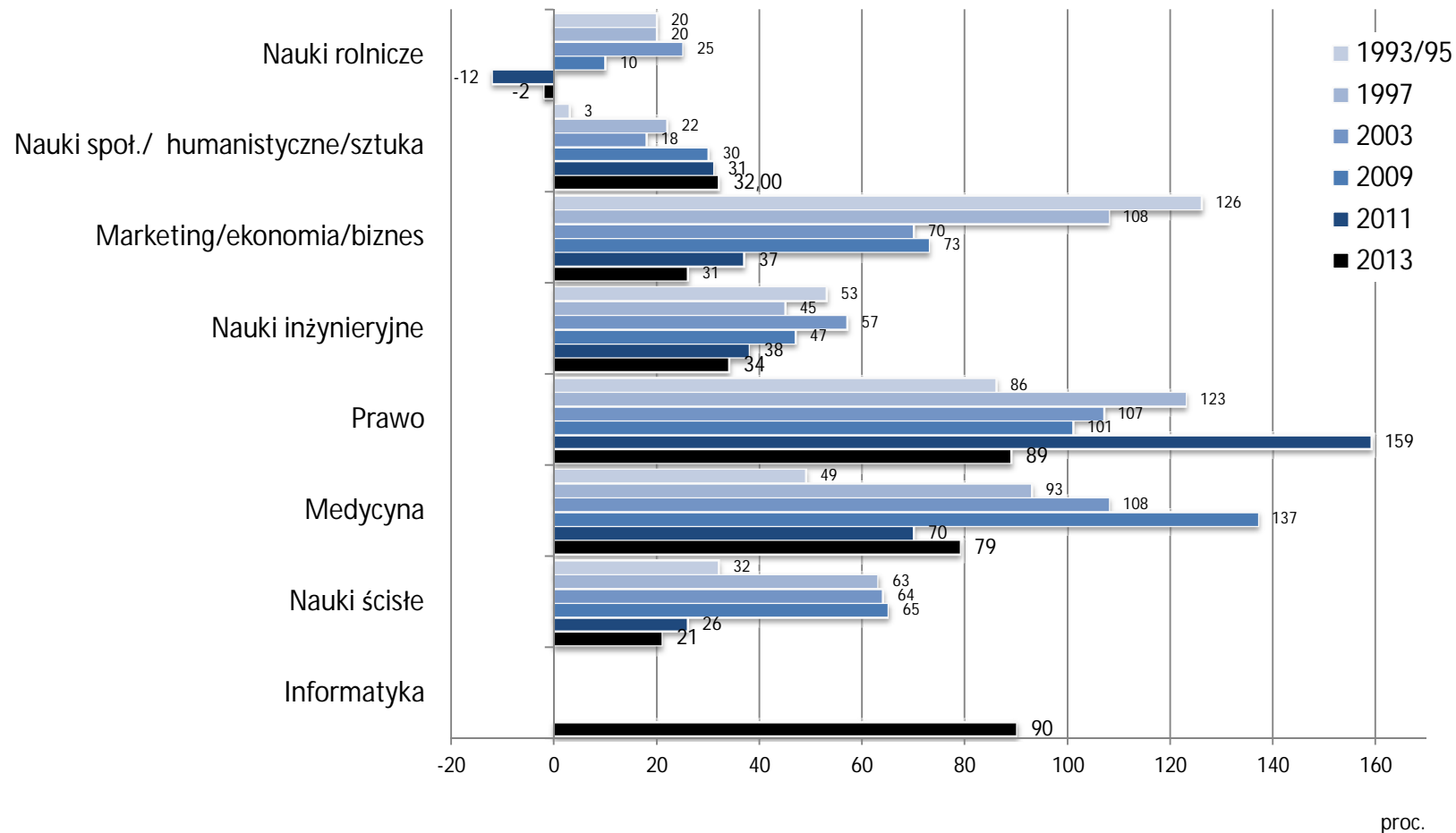
Edukacja

Stopa zwrotu z inwestowania w wykształcenia na poziomie doktoratu, magisterium i licencjatu w latach 1997-2013

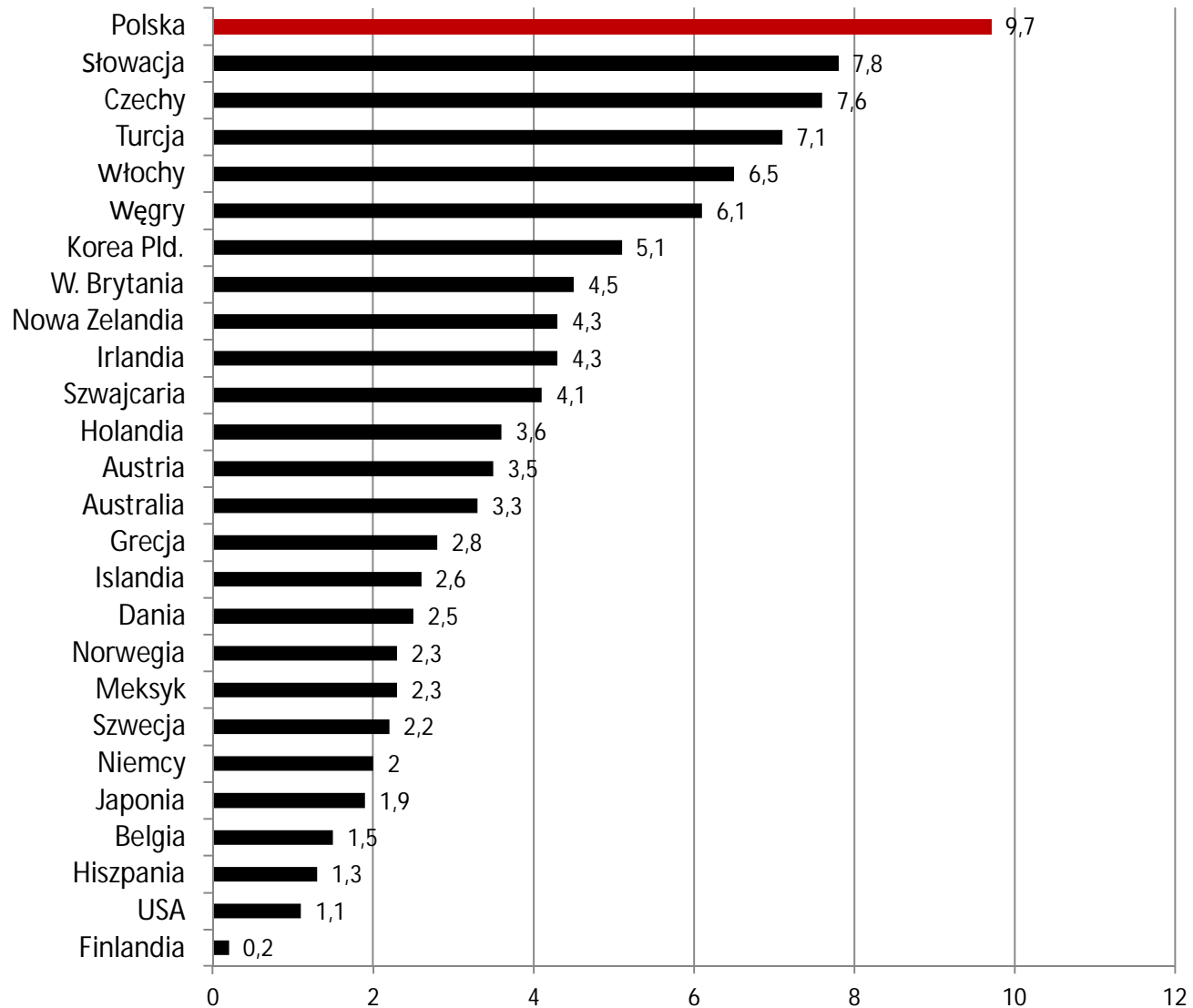
Źródło danych: dla 1997 r. Czapiński J. (1998), dla lat 2003-2013 Diagnoza Społeczna.

Stopa zwrotu z inwestowania w wykształcenie wyższe na różnych kierunkach studiów wśród osób aktywnych zawodowo w latach 1993/95, 1997, 2003, 2009, 2011 i 2013

Źródło danych: dla lat 1993/95-1997 Czapiński J. (1998). dla lat 2003-2013 Diagnoza Społeczna.

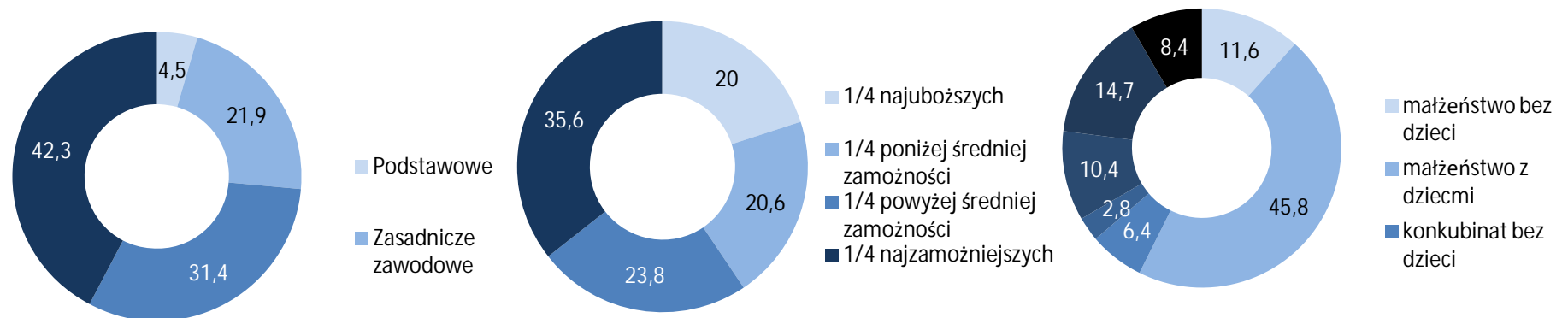
Średni roczny wzrost procentowy osób z wyższym wykształceniem w populacji osób w wieku 25-34 lata w latach 2000-2011

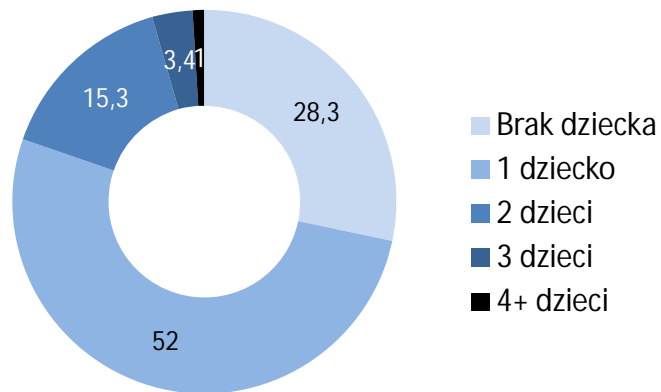
Źródło danych: OECD 2013

Rezerwa prokreacyjna

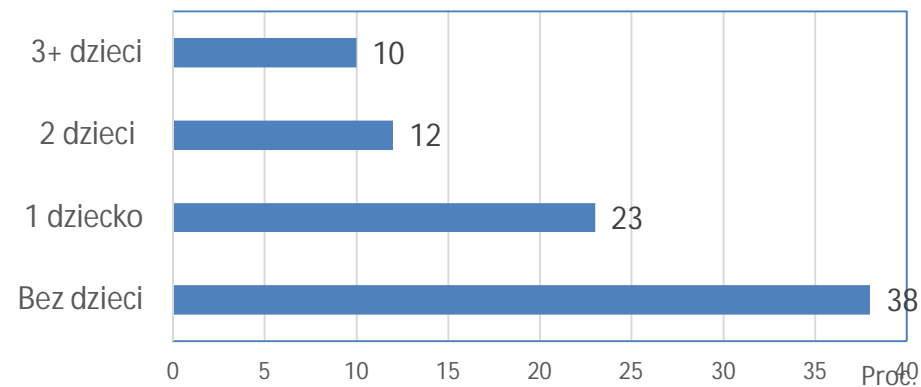
Struktura rezerwy prokreacyjnej w różnych przekrojach

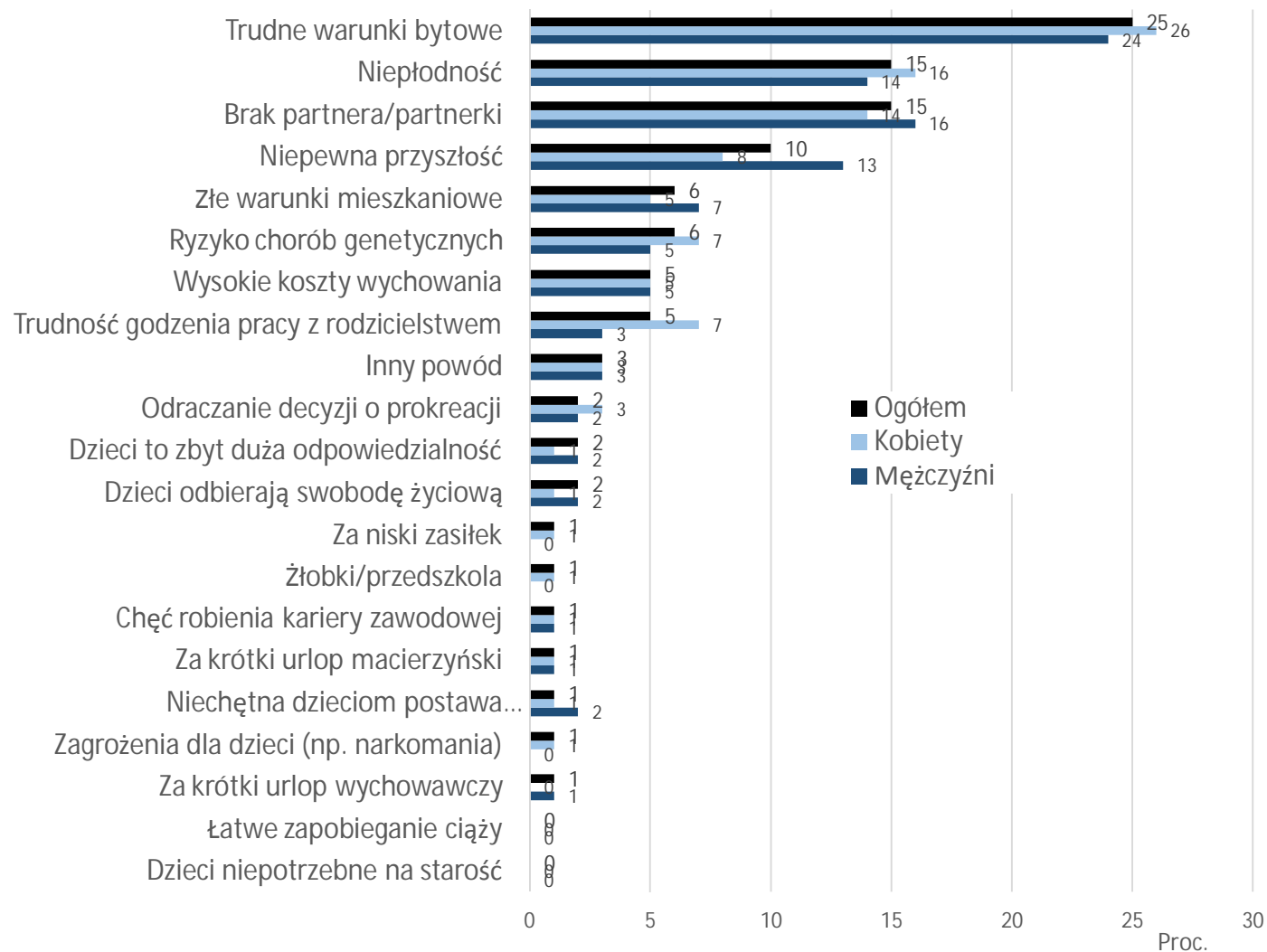
Rozkład rezerwy prokreacyjnej w przekroju liczby dzieci na utrzymaniu

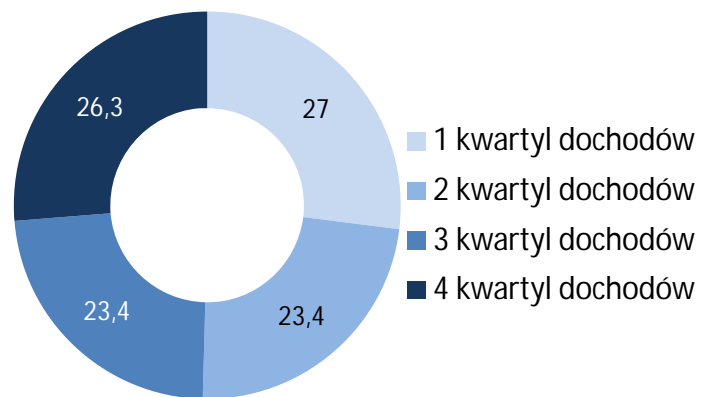
Procent kobiet w wieku poniżej 40 lat z różną liczbą dzieci na utrzymaniu, należących do rezerwy prokreacyjnej

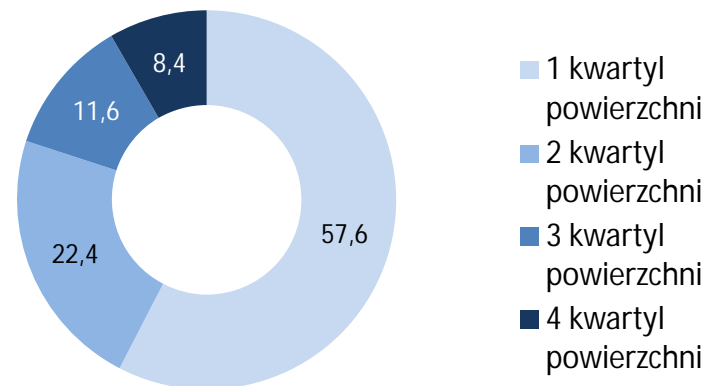
Najważniejsze osobiste powody rezerwy prokreacyjnej wśród kobiet, mężczyzn i ogółem

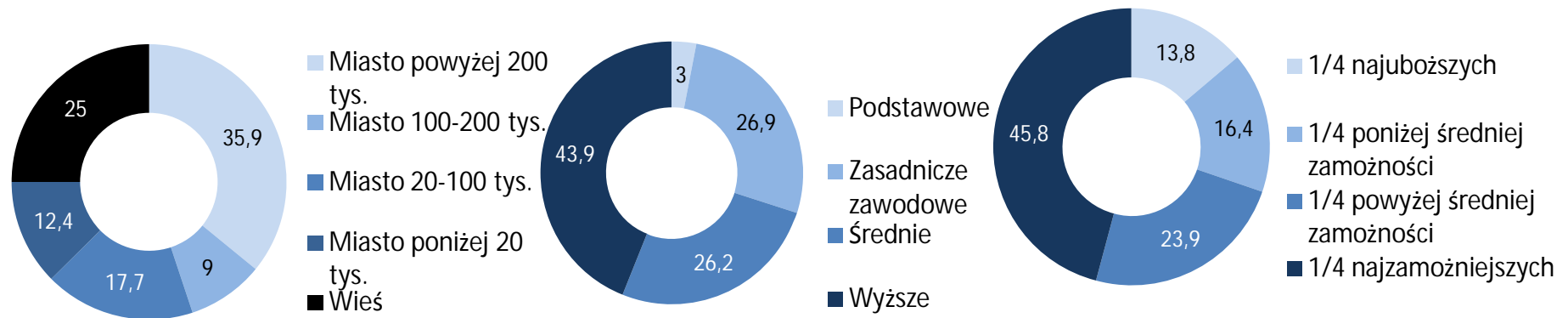
Procentowy rozkład frekwencji trudnych warunków bytowych jako przyczyny rezerwy prokreacyjnej w przekroju kwartyli zamożności gospodarstw domowych

Procentowy udział złych warunków mieszkaniowych w przyczynach rezerwy prokreacyjnej w przekroju kwartyli powierzchni mieszkania na osobę

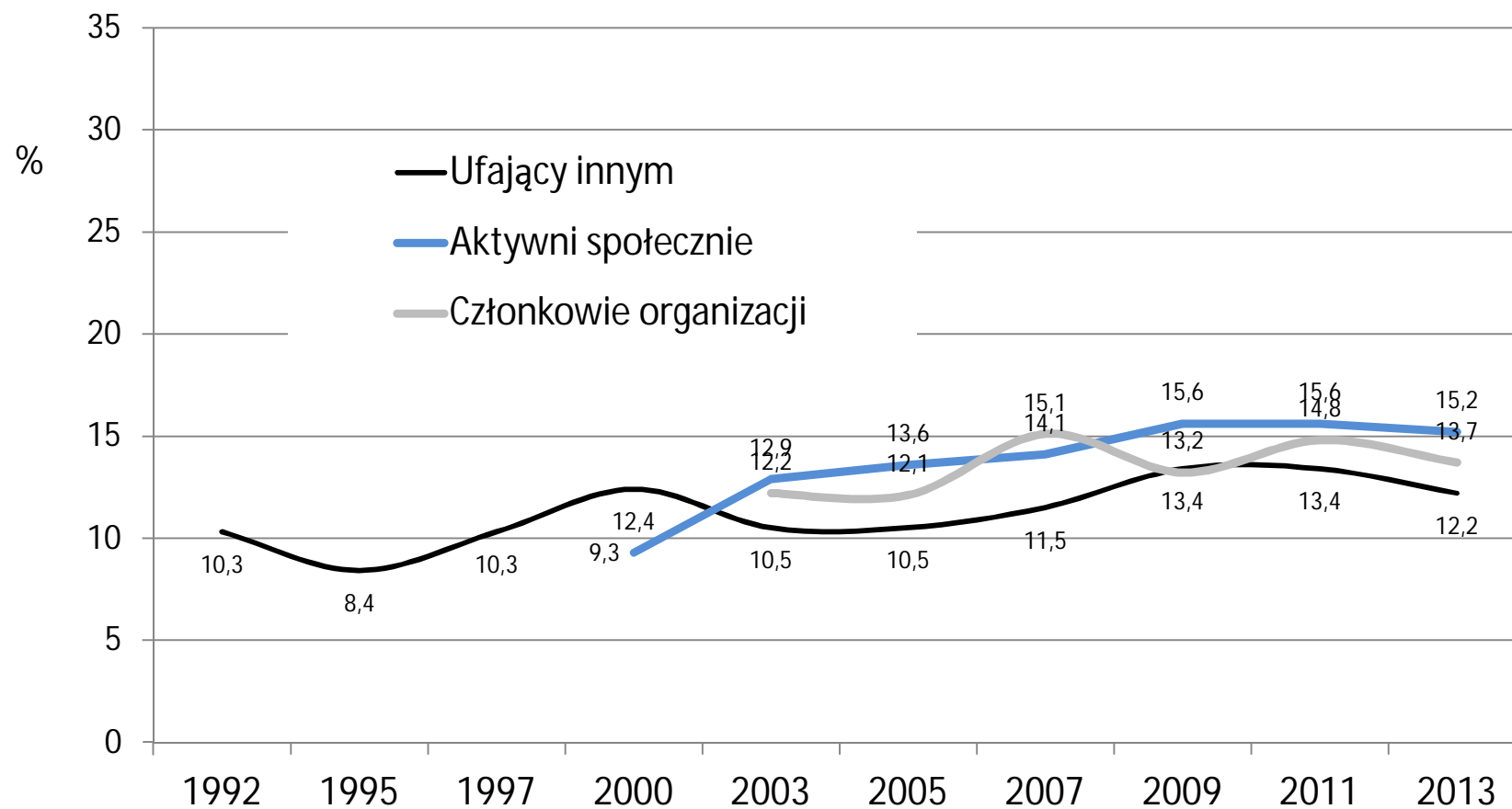

Procentowy rozkład niepłodności

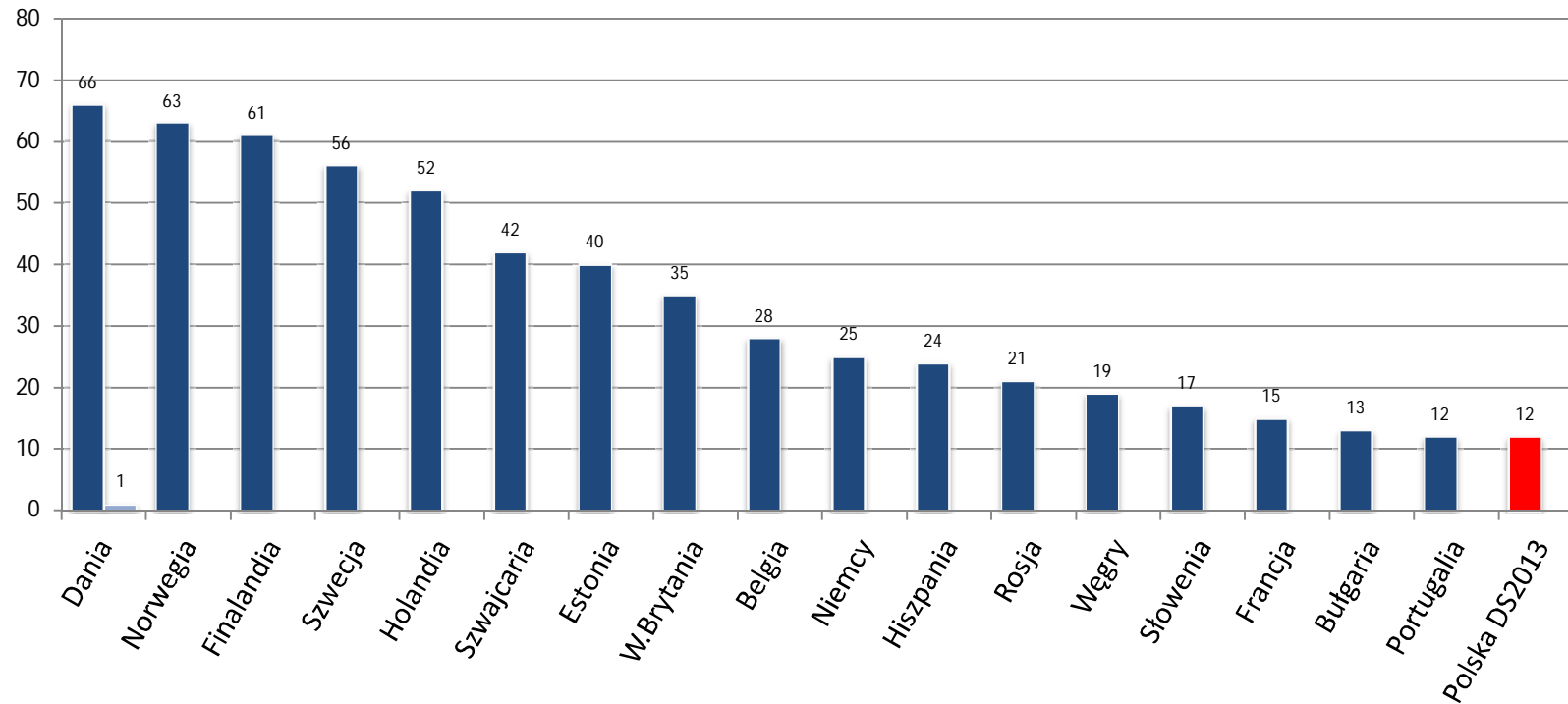

U kobiet w wieku spełniającym kryterium zakwalifikowania się do programu refundacji *in vitro* (poniżej 40 r.ż.), które w naszym badaniu podały jako powód rezerwy niepłodność, jest 20,4 proc., co oznacza 82 tys. w całej populacji kobiet w wieku 16-39 lat; z tego 58 proc. żyje w związku małżeńskim. Mężczyzn, którzy mają problem z poczęciem jest w rezerwie prokreacyjnej 18,1 proc., co oznacza 220 tys. w całej populacji mężczyzn w wieku 16-64 lata.; z tego ogromna większość (80 proc.) żyje w związku małżeńskim. Zatem licząc tylko pary żyjące w trwałych związkach można szacować, że liczba dzieci poczętych dzięki technice *in vitro* lub inseminacji mogłaby wynieść **od 50 (tylko pary z niepłodnymi kobietami) do 226 tys. (wszystkie pary z niepłodnym partnerem), czyli od 1/8 do ponad 1/2 rocznych urodzeń żywych w Polsce.**

Kapitał społeczny

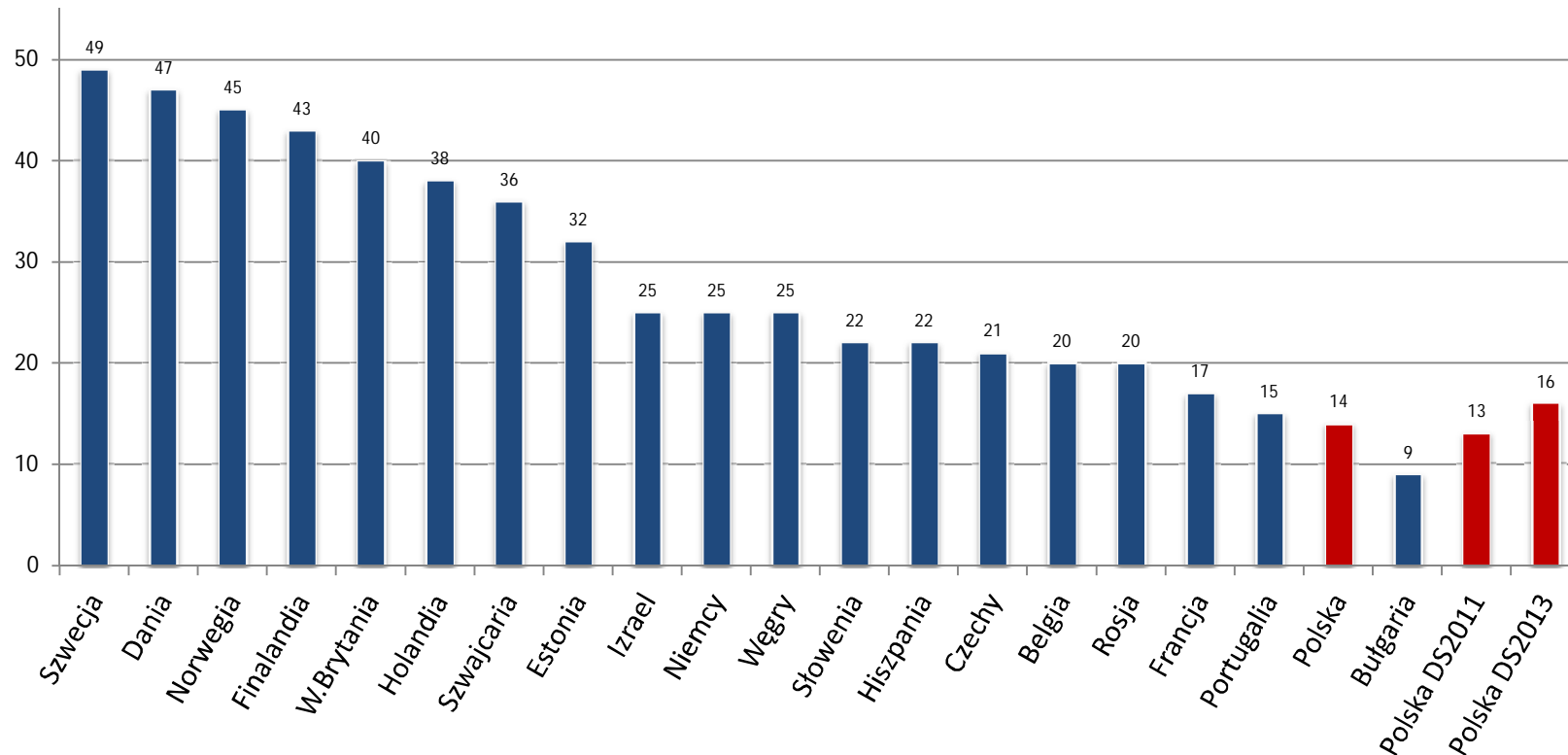

Odsetek osób w wieku 16 i więcej lat ufających innym ludziom

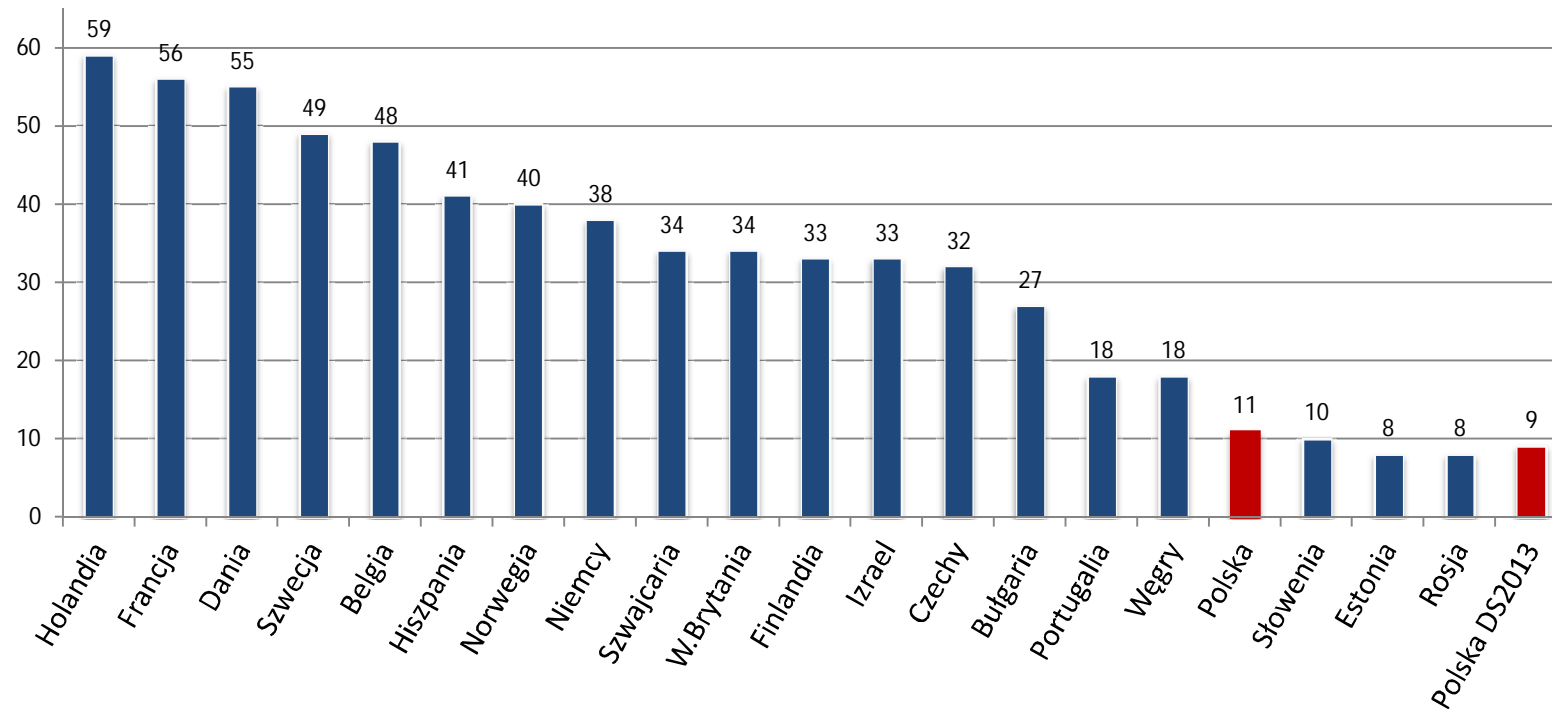
Źródło danych: dla wszystkich krajów, włącznie z Polską ESS - European Social Survey 2010 (odsetek odpowiedzi 7-10 na skali: 0- „ostrożności nigdy za wiele”, 10- „większości ludzi można ufać”), dla Polski DS – Diagnoza Społeczna z lat 2007-2013 (odsetek odpowiedzi „większości ludzi można ufać” na skali: większości ludzi można ufać, ostrożności nigdy za wiele, trudno powiedzieć).

Odsetek osób w wieku 16 i więcej lat przekonanych, że ludzie najczęściej starają się być pomocni

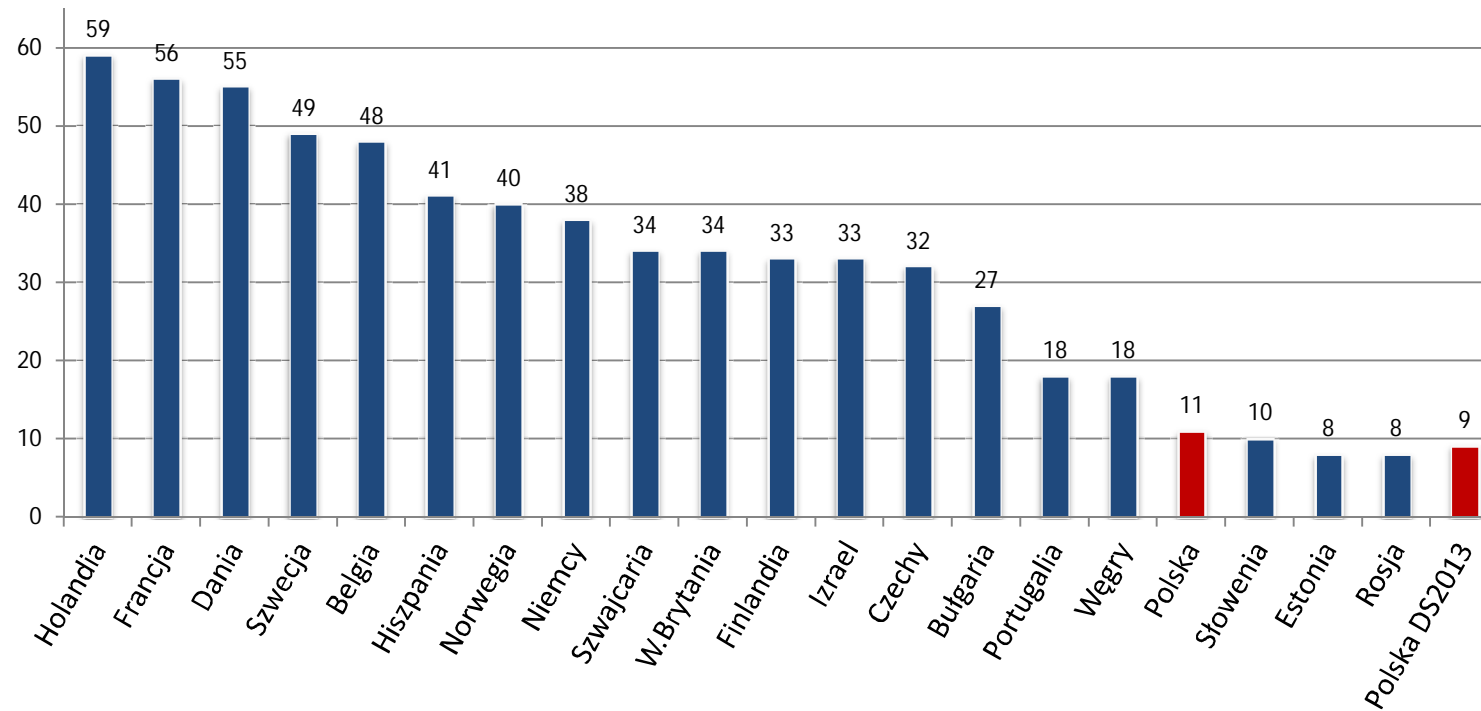
Źródło danych: dla wszystkich krajów European Social Survey 2010 (odsetek odpowiedzi 7-10 na skali: 0- „ludzie najczęściej dbają wyłącznie o własne sprawy”, 10- „ludzie najczęściej starają się być pomocni”); dla Polski DS1011 i DS2013 – Diagnoza Społeczna z 2011 i 2013 r.

Odsetek osób zdecydowanie zgadzających się z opinią, że homoseksualiści powinni móc układać sobie życie według własnych przekonań

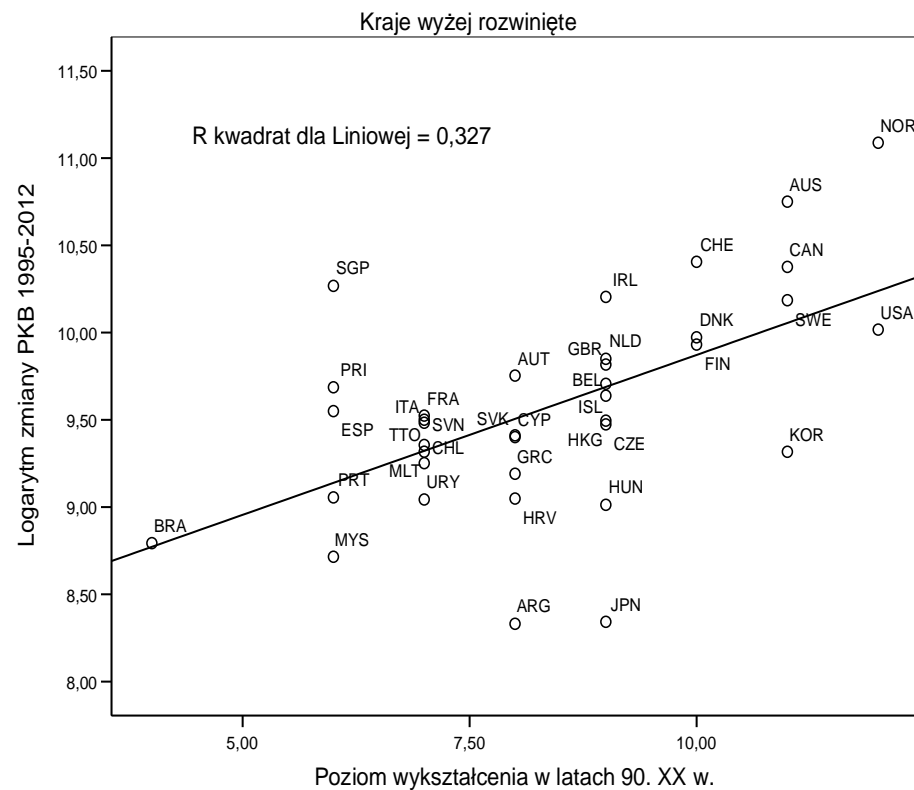
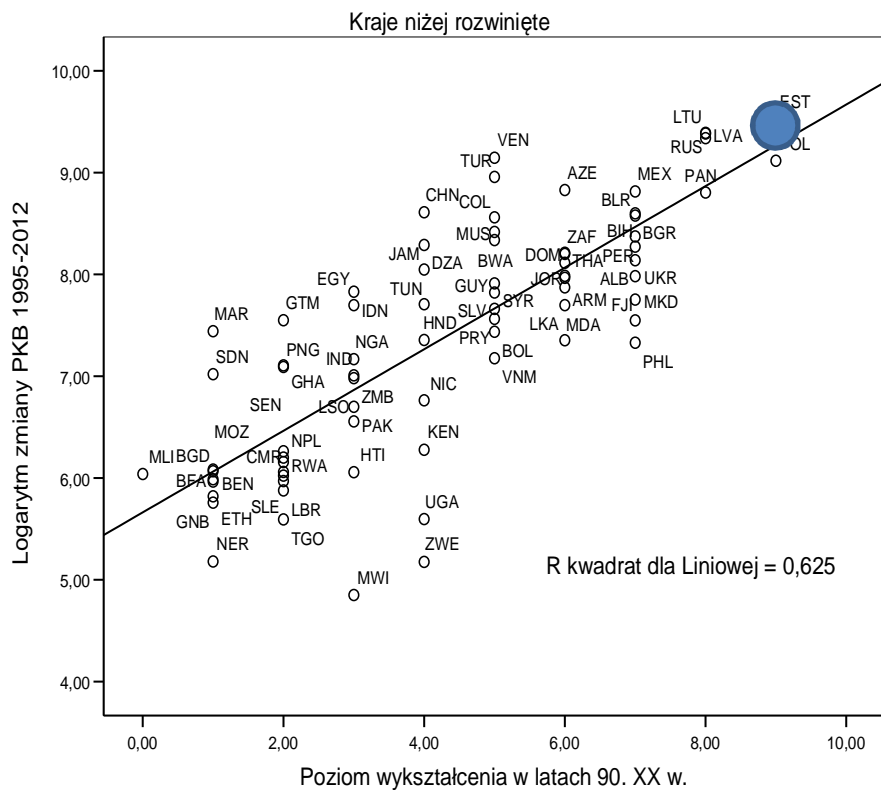
Źródło danych: dla wszystkich krajów, włącznie z Polską ESS - European Social Survey 2010, dla Polski DS2013 – Diagnoza Społeczna z 2013 r.

Odsetek osób działających w organizacjach lub stowarzyszeniach

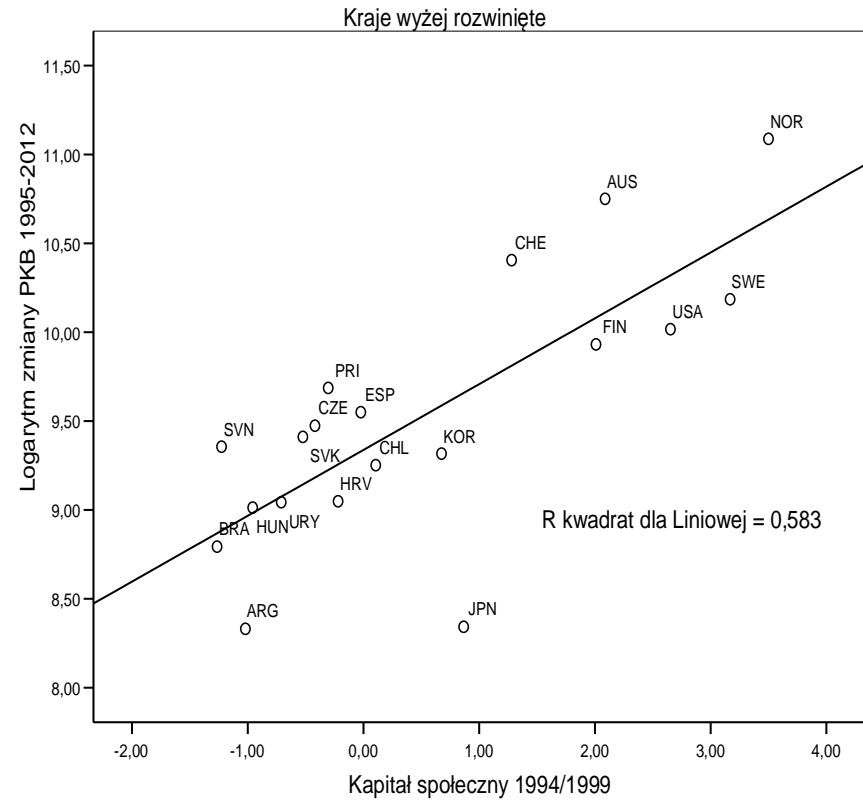
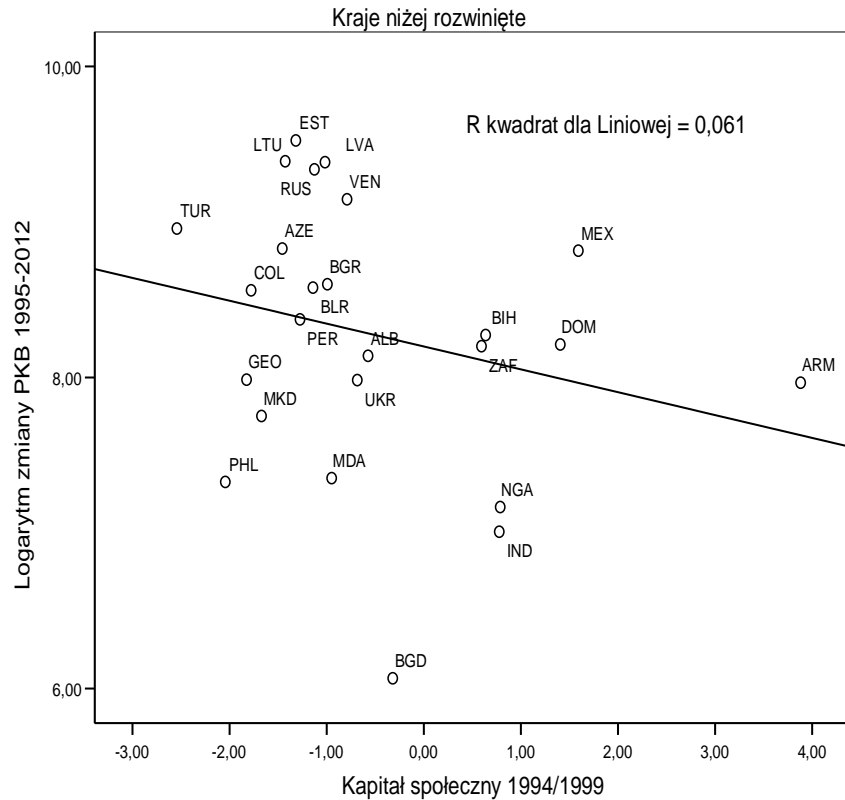
Źródło danych: European Social Survey 2010 i Diagnoza Społeczna 2013

Regresja logarytmu wzrostu PKB w latach 1995–2012 na poziom wyszktałcenia z lat 90. XX w. w grupie krajów niżej (N=74) i wyżej (N=36) rozwiniętych

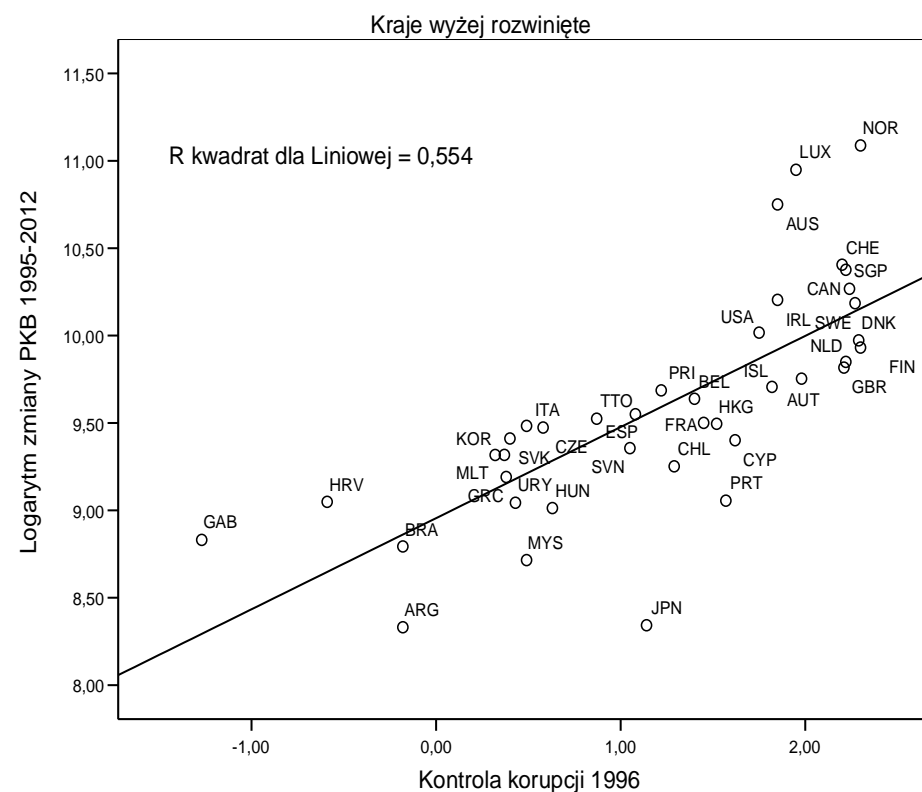
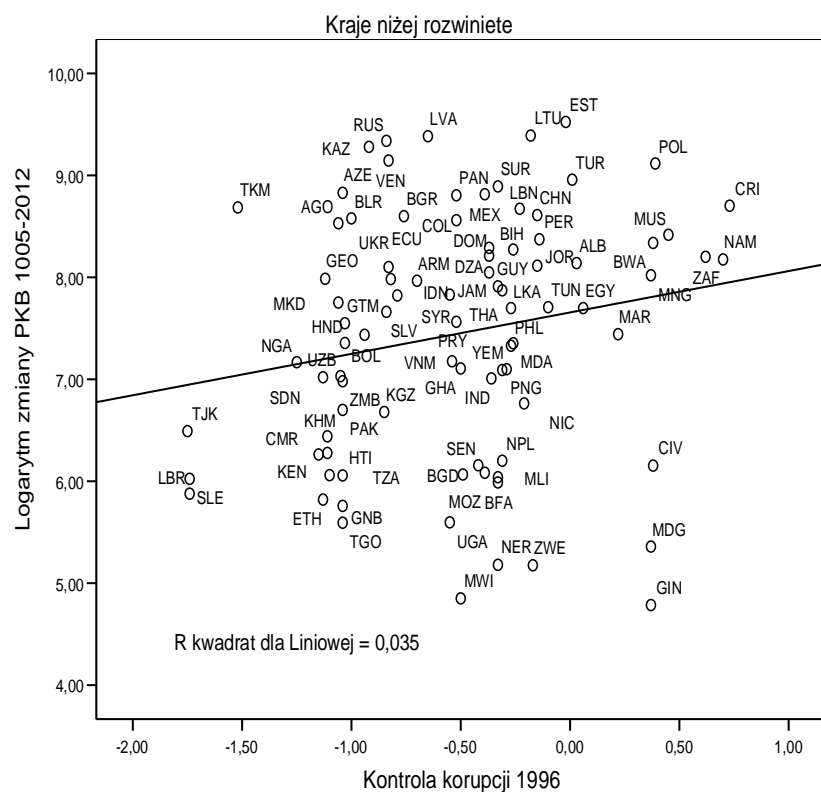
Źródło danych: Bank Światowy

Regresja logarytmu wzrostu PKB w latach 1995–2012 na poziom kapitału społecznego z lat 90. XX w. w grupie krajów niżej (N=24) i wyżej (N=18) rozwiniętych

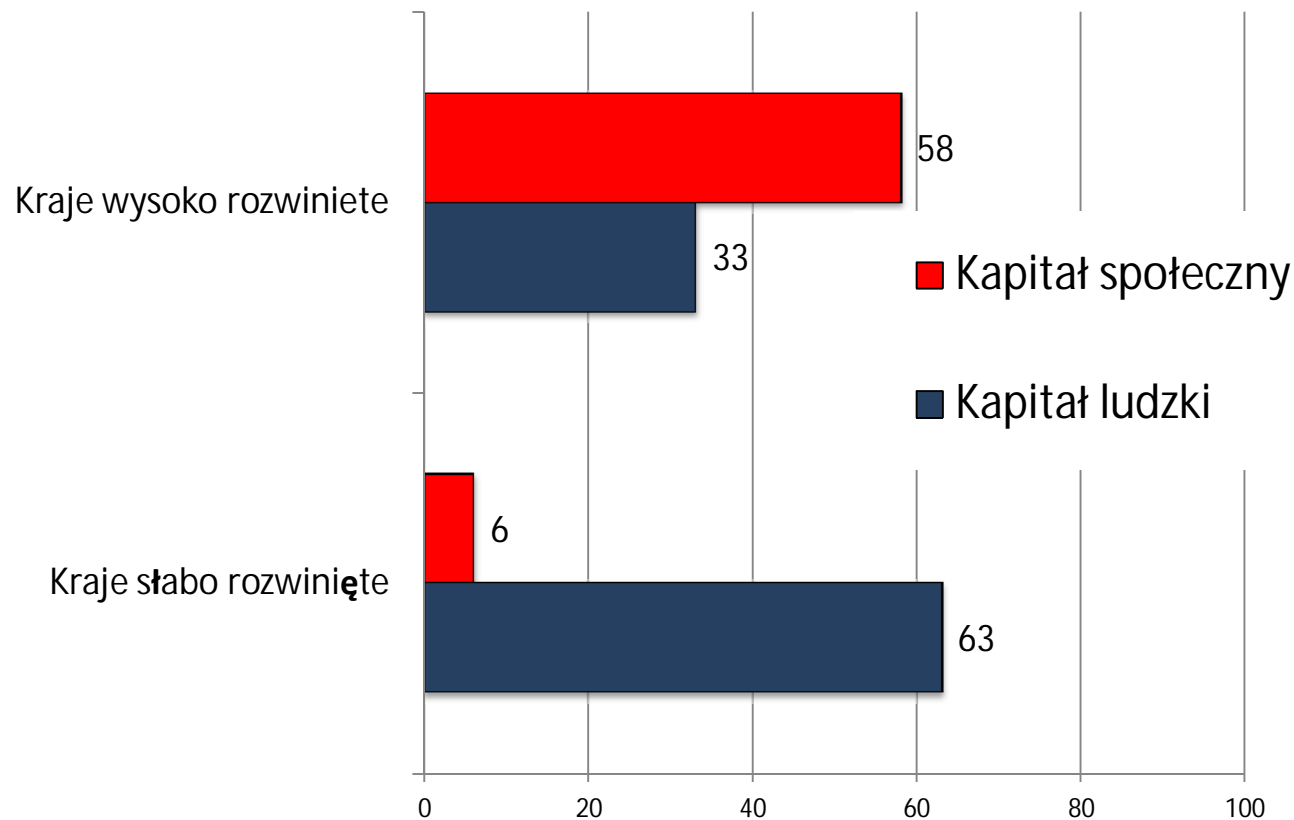
Źródło danych: Bank Światowy i World Value Survey

Regresja logarytmu wzrostu PKB w latach 1995–2012 na kontrolę korupcji w 1996 r. w grupie krajów niżej (N=87) i wyżej (N=38) rozwiniętych

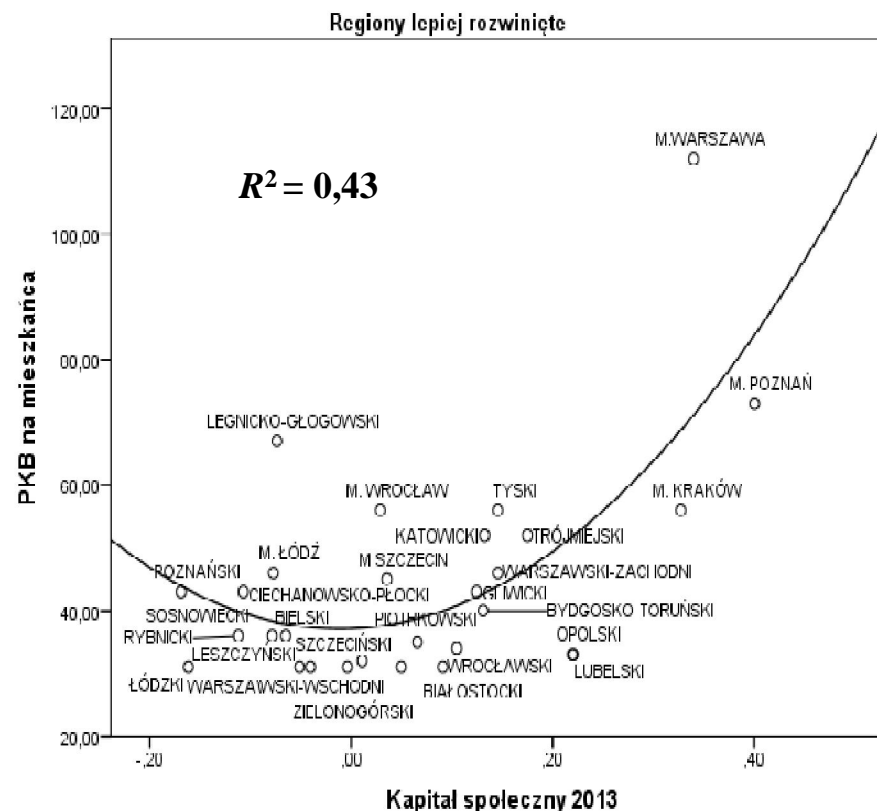
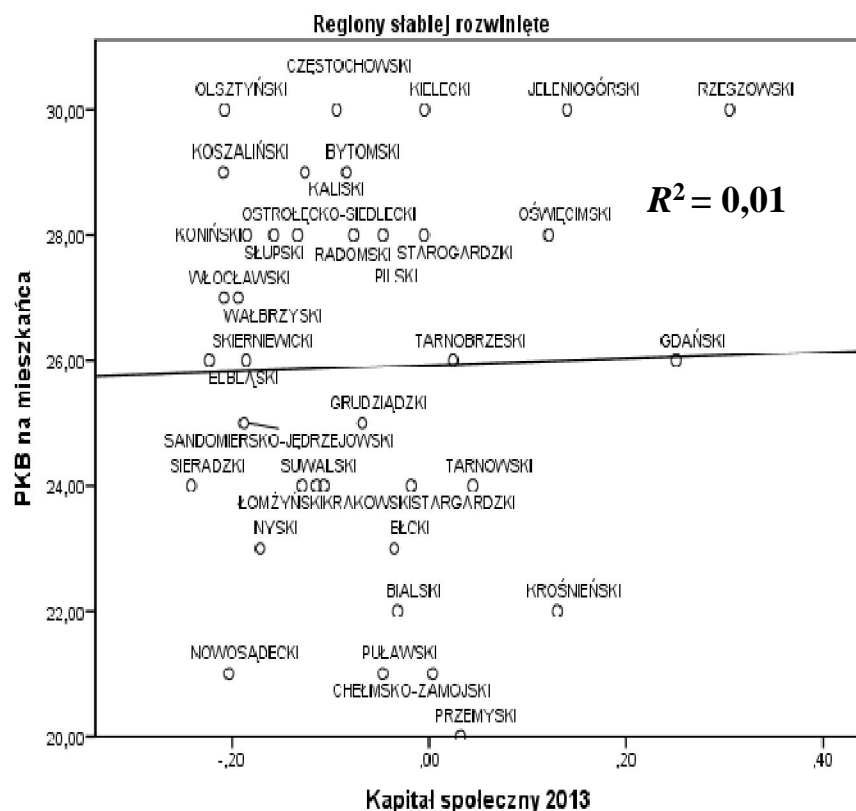

Źródło danych: Bank Światowy

Znaczenie kapitału ludzkiego (wykształcenie w latach 90.) i kapitału społecznego (zaufanie w latach 90.) dla wyjaśnienia logarytmu wzrostu PKB per capita w latach 1995–2012 w grupie 36 wysoko rozwiniętych i 74 słabo rozwiniętych krajów (wg poziomu w 1995 r.)
procent wariacji wyjaśnionej przez dany kapitał

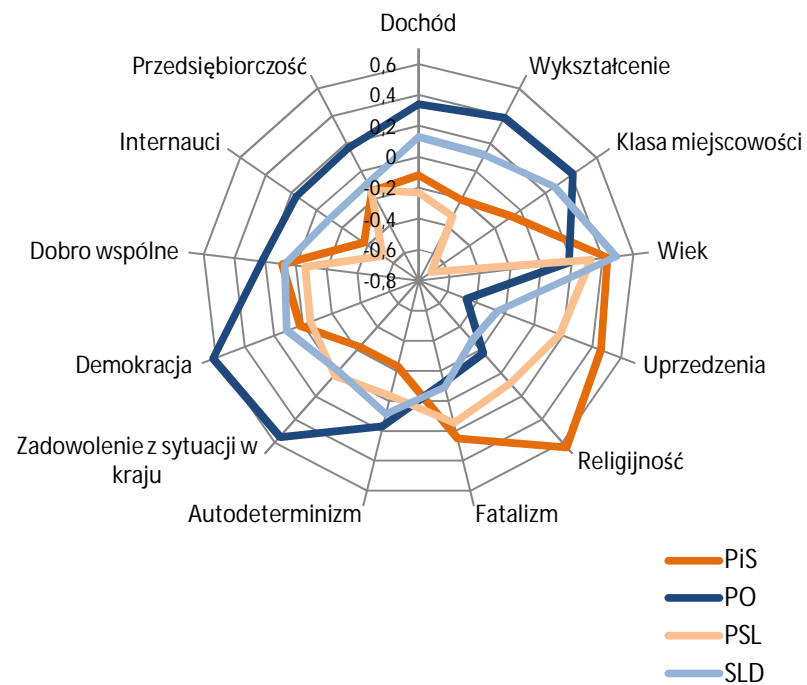
Kapitał społeczny w 2013 a PKB na osobę 66 podregionów wg NUTS3 w 2010 r. w podziale na regiony lepiej i słabiej rozwinięte

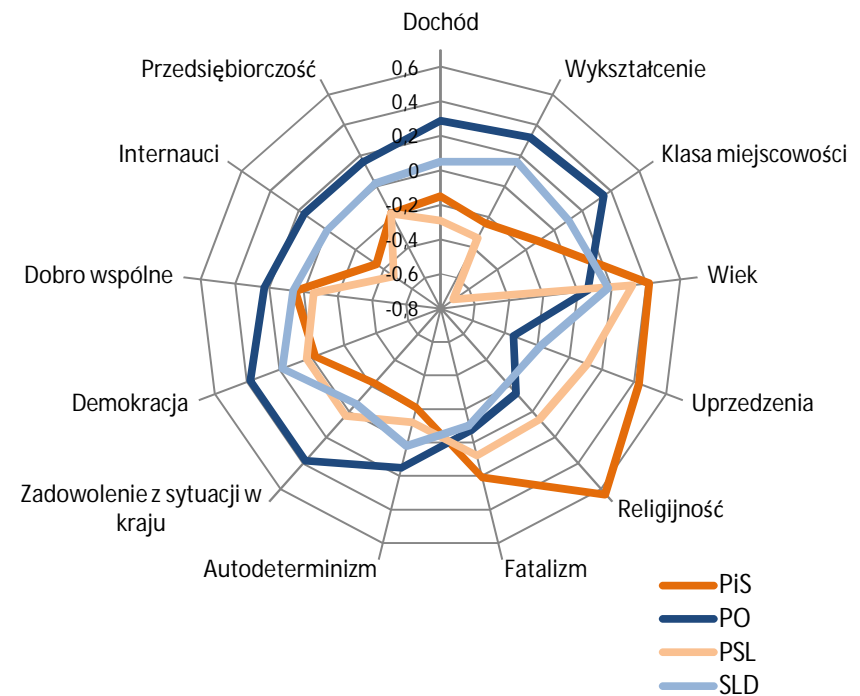
Źródło danych: Diagnoza Społeczna

Identyfikacja polityczna

2013

2011

Dziękuję

